

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PRITARTA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos
2020 m. balandžio 6 d. sprendimu Nr. T1-64

2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Pasvalys

Turinys

SANTRAUKA	2
VEIKLOS ORGANIZAVIMAS	4
FUNKCIJOS.....	4
IŠTEKLIAI.....	4
PROFESINĖ ETIKA. VEIKLOS VIEŠINIMAS	6
AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS. STEBĖSENA PO AUDITO	6
2019 METŲ VEIKLOS PLANAS	7
PREVENGINĖ VEIKLA	8
VIDAUS ADMINISTRAVIMO FUNKCIJOS	9
BENDRADARBIAVIMAS	9
VEIKLOS REZULTATAI.....	11
SAVIVALDYBĖS TARYBAI PATEIKTOS IŠVADOS IR ATASKAITOS.....	11
SAVIVALDYBĖS ATASKAITŲ RINKINIŲ, BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO AUDITAS.....	12
VEIKLOS AUDITAS	13
GYVENTOJŲ SKUNDŲ IR PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMAS	15
STEBĖSENOS REZULTATAI	17
PRIORITETAI 2020 METAMS	21
PRIEDAI.....	22

SANTRAUKA

Užbaigę 2019 metus, apžvelgiame nuveiktus darbus, suplanuotus pagal Vietos savivaldos įstatymo nuostatas. Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos ataskaita parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 15 punktą, skirta Pasvalio rajono savivaldybės tarybai, kuriai Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) atskaitinga, ir rajono gyventojams, paaiškinti Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos rezultatus.

Mūsų siekis šiandien yra ne tik profesionaliai įvertinti, kaip valdomi Savivaldybės turtas ir finansai, ar pastebėti padarytas klaidas. Veiklos auditu skatiname teisingą, sėkmingą ir tikslingą išteklių panaudojimą, efektyvesnį valdymą, į rezultatus orientuotą veiklą. Siekiame pastebėti ir skleisti gerą patirtį, rekomendacijomis, kompetencija ir savo pavyzdžiu stengiamės paskatinti viešąjį sektorių tobulėti ir vykdyti teigiamus valdymo pokyčius.

2019 metais užbaigėme Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą, pateikėme išvadas Savivaldybės tarybai. Savivaldybės 2018 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, todėl pareiškėme besąlyginę nuomonę, nors pastebėjimų turėjome. Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės lėšų bei turto naudojimo pareiškėme sąlygines nuomones, nes nustatėme neišspręstų veiklos, turto valdymo ir naudojimo problemų, neūkiškumo atvejų, klaidų ir pažeidimų. Savivaldybės tarybai pateikėme išvadas dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę paskolą investicijoms ir dėl garantijos suteikimo UAB „Pasvalio vandenys“ imant paskolą. Išnagrinėjome du Specialiųjų tyrimų tarnybos persiūstus skundus, atlikome UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veiklos auditą. Pradėjome 2019 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo auditą bei bendrą Valstybės kontrolės ir savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybų sisteminių ilgalaikio nekilnojamojo turto valdymo auditą.

Pateikėme daugiau kaip 100 pastebėjimų ir rekomendacijų, į kuriuos audituojami subjektai geranoriškai reagavo ir didžiąją jų dalį įgyvendino dar audito metu. Daugiausia pastebėjimų buvo susiję su buhalterine apskaita, klaidomis ataskaitose, tačiau neišvengta ir turto bei lėšų valdymo pažeidimų, neracionalaus išteklių naudojimo atvejų. Nuolat vykdydami rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, kuri trunka ne vienerius metus, matome daug pozityvių pokyčių strateginio planavimo, biudžeto rengimo, buhalterinės apskaitos

organizavimo, turto valdymo ir kitose srityse. Sunkiai skinasi kelių rekomendacijos, nukreiptos į esminius veiklos pokyčius. Pavyzdžiui, prieš septynerius metus atkreipėme dėmesį, kad rajone reikalinga bibliotekų tinklo pertvarka, tačiau ji iki šiol nepradėta; siūlėme optimizuoti UAB „Pasvalio autobusų parkas“ maršrutų tinklą, nes Savivaldybė kasmet išleidžia daugiau kaip pusę milijono eurų Savivaldybės biudžeto lėšų nuostolingų maršrutų kompensavimui, tačiau šis procesas juda ne taip sparčiai, kaip norėtusi, nes visuomenė nenori suprasti, kad autobusų važinėjimas kai kuriais maršrutais su vienu–dviem keleiviais, o kartais – ir be jų, ne tik brangiai kainuoja visiems mokesčių mokėtojams, bet ir didina neigiamą poveikį aplinkai.

Neretai į mus kreipiasi rajono gyventojai su skundais, pastebėjimais ar kitais jiems rūpimais klausimais. Išklausome, pagal kompetenciją padedame išspręsti iškilusias problemas, patariame, tiriamo skundus, analizuojame ir vertiname pateiktą informaciją.

Glaudus bendradarbiavimas su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, Savivaldybės administracija ir audituojamais subjektais sprendžiant nustatytas problemas padėjo sparčiau įgyvendinti mūsų rekomendacijas.

Įgyvendindami 2019 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą, nuosekliai siekėme užsibrėžtų tikslų ir į 2020 metus atėjome pasirengę naujiems darbams – užbaigę sisteminių savivaldybių nekilnojamojo turto auditą galėsime ne tik įvardinti valdymo trūkumus, bet ir, pasinaudodami kitų savivaldybių gera patirtimi, pateikti rekomendacijas efektyvesniam Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymui. Nesumažės mūsų dėmesys audituojamų subjektų vidaus kontrolės aplinkai, viešųjų pirkimų organizavimui, kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami efektyviai, rezultatyviai ir skaidriai.

Pateikdama metinės veiklos rezultatus, noriu padėkoti audituotų įstaigų darbuotojams, kurie geranoriškai padėjo mums gauti informaciją, surinkti audito įrodymus, suformuluoti išvadas ir rekomendacijas. Dėkoju visiems mūsų partneriams ir tikiu, kad vis daugiau žmonių supranta, jog visi siekiame to paties tikslo – kad Savivaldybės lėšos ir kitas turtas duotų kuo daugiau naudos mūsų krašto žmonėms.

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 15 punktu, Kontrolės ir audito tarnybos ataskaitos santrauka skelbiama Pasvalio rajono laikraštyje „Darbas“. Visa Ataskaita skelbiama Pasvalio rajono savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt. Taip pat su Ataskaita galima susipažinti Kontrolės ir audito tarnyboje (Pasvalys, Vytauto Didžiojo a. 1, 206 kab.).

VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Funkcijos

Kontrolės ir audito tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas:

- atlieka išorės auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo, viešojo ir privataus sektorių partnerystės;
- nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo.

Kontrolės ir audito tarnyba savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais audito standartais, Valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais, metodikomis.

Ištekliai

Pagrindiniai Kontrolės ir audito tarnybos ištekliai – personalas, jo kompetencija ir profesionalumas bei veiklai finansuoti Savivaldybės tarybos kasmet skiriami Savivaldybės biudžeto asignavimai. 2019 metais Kontrolės ir audito tarnybai buvo patvirtinti du etatai, dirbo du valstybės tarnautojai: Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį ir teisinį išsimokslinimą bei 19 metų patirtį šiame darbe; vyriausioji patarėja Ilma Paliukėnaitė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį išsimokslinimą ir 12 metų darbo patirtį Kontrolės ir audito tarnyboje.

Auditoriui šiandien keliama labai aukšti profesiniai reikalavimai – ne tik gerai žinoti teisės aktus ir išmanyti buhalterinę apskaitą, t. y. patikrinti finansines ataskaitas ir įrašus apskaitos registruose, bet ir būti ekonomistu, analitiku, strategu, ekspertu, psichologu, vadybininku. Pagrindinis Kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojų mokymo tikslas – užtikrinti, kad tarnautojai, įgyvendindami Kontrolės ir audito tarnybos tikslus ir uždavinius, būtų kvalifikuoti, įgytų naujausių žinių, lavintų laikmečio poreikius atitinkančius įgūdžius. Siekiant šio tikslo, 2019 metais mokymai buvo suplanuoti atsižvelgiant į Kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojų poreikius. Dalyvavome seminaruose ir kitose mokymo priemonėse, išklausėme 111 akademinių valandų mokymų. Detalesnė informacija 1 priede. Kvalifikacijos tobulinimui išleidome 1,1 tūkst. Eur.

Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planui vykdyti Savivaldybės taryba patvirtino 72,3 tūkst. Eur asignavimų. 96,5 proc. asignavimų skirti ir panaudoti darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, 2,5 tūkst. Eur – turtui įsigyti. Duomenys apie skirtų asignavimų panaudojimą pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Kontrolės ir audito tarnybai skirtų Savivaldybės biudžeto asignavimų panaudojimas 2018–2019 metais

(tūkst. Eur)

Asignavimų paskirtis	2019 metų asignavimai		2018 metų asignavimai	
	Patvirtinta	Panaudota	Patvirtinta	Panaudota
Iš viso asignavimų išlaidoms	69,5	69,0	57,1	56,7
Iš jų:				
darbo užmokesčiui ir VSD įmokoms	67,4	67,2	55,1	54,8
kvalifikacijos tobulinimui	1,2	1,1	0,9	0,9
kitoms išlaidoms	0,9	0,7	1,1	1,0
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimui	2,8	2,5	0,0	0,0
Iš viso asignavimų	72,3	71,5	57,1	56,7

Savivaldybės tarybos sprendimu, vadovaujantis Kontrolės ir audito tarnybos ir Savivaldybės administracijos sudaryta Buhalterinės apskaitos tvarkymo, finansinio, ūkinio ir materialinio aptarnavimo sutartimi, Kontrolės ir audito tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius. 2019 metais Kontrolės ir audito tarnybos biudžeto

vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai parengti ir pateikti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Profesinė etika. Veiklos viešinimas

Kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojų elgesio taisyklėse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Vietos savivaldos įstatyme Kontrolės ir audito tarnybos veiklai nustatytų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo laikymąsi. Siekiant sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui, nustatytos įvairios prevencinės priemonės: valstybės tarnautojai neaudituoja įstaigų, kuriose gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktai, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, prieš pradedant auditą pildo Nešališkumo ir Nepriklausomumo deklaracijas. Auditai atliekami objektyviai ir nešališkai, Kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojai nedalyvauja su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje.

Kontrolės ir audito tarnybos veikla yra viešinama. Savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt skelbiama informacija apie Kontrolės ir audito tarnybos veiklą: valstybės tarnautojų veiklos užduotys, funkcijos, darbo užmokestis, metų veiklos planai ir ataskaitos, finansinės ataskaitos, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, Savivaldybės tarybai teikiamos išvados. Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama vietinėje spaudoje.

Audito kokybės užtikrinimas. Stebėseną po auditą

Kontrolės ir audito tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos audito kokybės valdymo taisyklės, parengtos vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu, Tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais.

2019 metais Kontrolės ir audito tarnyboje vykdėme nuolatinę audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną. Atliktos audito procedūros buvo prižiūrėtos ir peržiūrėtos taikant „keturių akių“ principą, siekiant nustatyti, ar auditas atliekamas pagal audito planą ir programas, atliktas darbas ir gauti rezultatai tinkamai pateikti darbo dokumentuose, išspręsti ir audito išvadoje bei rekomendacijose pateikti visi svarbūs audito klausimai, pasiekti audito procedūrų tikslai, padarytos išvados ir rekomendacijos atitinka darbo rezultatus ir pagrindžia nuomonę.

Vienas prioritetinių Kontrolės ir audito tarnyboje siekių – didinti audito poveikį, tačiau tai priklauso ne tik nuo audito kokybės, audituojamo subjekto pastangų įgyvendinant

rekomendacijas, todėl nuolat ieškome būdų pokyčiams paskatinti. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenai skiriame ypač daug dėmesio ir laiko. Rekomendacijų pateikimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašas nustato Kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų rekomendacijų pateikimo ir įgyvendinimo stebėsenos procesą. Šį procesą sudaro du etapai. Pirmas – rekomendacijos, pateiktos einamaisiais metais atlikus auditus ir antras – rekomendacijos, kurios nebuvo įgyvendintos per metus. Nuolatinėmis, kryptingomis ir atkakliomis priemonėmis siekiame, kad rekomendacijų įgyvendinimas būtų orientuotas į laukiamą rezultatą, o ne procesą. Pasibaigus kiekvienam ketvirčiui, surenkame duomenis apie rekomendacijų įgyvendinimą, apibendrintą informaciją apie neįgyvendintas rekomendacijas, vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymu, pateikiame Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Vyriausybės atstovui. Kai kurioms rekomendacijoms įgyvendinti reikia laiko, finansinių išteklių, todėl apie jų įgyvendinimą galima kalbėti tik praėjus keletui metų, o kai kurioms reikia ir dar ilgesnio laiko. Tačiau yra ir tokių rekomendacijų, kurių neįgyvendinimo priežastys mums nesuprantamos.

Paprastai pateiktų ir neįgyvendintų rekomendacijų stebėseną vykdome 10 metų, todėl galime sudaryti plataus masto ir laikotarpio vertinimus.

2019 metų veiklos planas

Kontrolės ir audito tarnybos veiklos mastas kasmet nustatomas Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintame, su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu suderintame, veiklos plane. Veiklos planą rengiame atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją, vadovaudamiesi prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo principais.

Rengdami 2019 metų veiklos planą, atlikome Kontrolės ir audito tarnybai teisės aktais nustatytų privalomų ir kitų funkcijų analizę, įvertinome Kontrolės ir audito tarnyboje gautą informaciją ir audito poreikį bei Tarnybos žmogiškuosius išteklius. Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas 2018 m. lapkričio mėn. pritarė Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planui.

Siekdami efektyviai atlikti savo funkcijas ir gauti pakankamai informacijos audito išvadoms pagrįsti, auditus planuojame remdamiesi audito strateginio planavimo metodika, sukaupta patirtimi, audituojamų subjektų veiklos rizikos vertinimu.

Kaip ir kiekvienais metais, 2019 metais parengėme audito strategiją, kurioje suplanavome audito sritis, apimtis ir audituojamus subjektus. Rengiant audito strategiją stengėmės apimti reikšmingas ir rizikingas viešojo sektoriaus finansines ir veiklos sritis, išanalizavome jose

esančias problemas. Kiekvieną riziką atskirai vertinome pagal atitiktį prioritetams, masto, svarbos ir galimybės audituoti kriterijus. Atlikdami finansinius (teisėtumo) auditus, kompleksiskai vertinome, ar audituojamas subjektas savo veiklą vykdo vadovaudamasis taupumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principais, ar tinkamai atlieka jam patikėtas užduotis, ar ekonomiškai naudoja skirtus finansinius išteklius.

Parengus audito strategiją ir suderinus su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu numatytus audituoti sritis bei subjektus, 2019 m. spalio mėn. Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planas buvo patikslintas.

Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planas paskelbtas Savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt

Visi suplanuoti 2019 metų darbai atlikti laiku.

Atliktų auditų ataskaitos ir išvados pateiktos audituotiems subjektams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, audito rezultatai pristatyti Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

Prevencinė veikla

Kontrolės ir audito tarnyba nėra tik vertinanti institucija. Naudodamiesi tuo, kad mūsų atliekami auditai yra asignavimų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais gerosios patirties (taip pat ir informacijos apie sisteminės klaidas) kaupimo šaltinis, mes stengiamės ne tik įvardinti audituojamų subjektų daromas klaidas, bet ir skleisti informaciją apie geriausius pasiekimus.

Siekdami, kad tinkamai ir tikslingai būtų naudojamas Savivaldybės materialusis ir finansinis turtas, kad kuo mažiau būtų daroma pažeidimų jį apskaitant, vykdome prevencinę veiklą.

Kasmet, teikdami Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitą Savivaldybės tarybai, atkreipiame dėmesį į dažniausiai pasikartojančias problemas, pateikiame pastebėjimų suvestinę ir informaciją apie jų įgyvendinimą. Įgyvendindami veiklos viešumo principą, o kartu ir siekdami padidinti atliekamų auditų poveikį, pabrėžti audito svarbą, Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitas ir visas atliktų auditų ataskaitas, patikrinimų pažymas viešiname Savivaldybės tinklapyje. Visi audituojami subjektai turi galimybę susipažinti su nustatytomis klaidomis, teisės aktų pažeidimais, gali įvertinti kylančias grėsmes bei riziką ir savo srityje, taisyti klaidas ir ateityje jų išvengti. Tačiau ne visi nori pasimokyti iš svetimų klaidų.

Seminarų ir mokymų metu įgytomis žiniomis pasidalijame su biudžetinių įstaigų vadovais, buhalteriais, juos konsultuodami, padėdami išspręsti jiems iškilančias problemas. Kontrolės ir audito tarnybą ir asignavimų valdytojus sieja bendras tikslas – kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami pačiu efektyviausiu būdu, o mokesčių mokėtojams ir kitiems rajono gyventojams duotų kuo didesnę naudą.

Vidaus administravimo funkcijos

Kontrolės ir audito tarnyba yra biudžetinė įstaiga, todėl be įstatymais priskirtų audito ir kontrolės funkcijų, vykdėme įstaigos vidaus administravimo funkcijas: Savivaldybės kontrolierius išleido 16 įsakymų veiklos, personalo, atostogų ir komandiruočių klausimais; parengėme ir išsiuntėme 84 raštus įvairiais Tarnybos veiklos klausimais, gavome 285 raštus, vykdėme prekių ir paslaugų viešuosius pirkimus, sutvarkėme Tarnybos archyvą: suderinome ir patvirtinome 2017 metais užbaigtų bylų apskaitos dokumentus, suderinome ir patvirtinome įstaigos dokumentacijos planą 2020 metams ir t. t.

Savivaldybės kontrolierius dalyvavo Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose.

Bendradarbiavimas

Įgyvendindami savo funkcijas, bendradarbiaujame su Savivaldybės taryba, Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, Savivaldybės administracija, audituojamais subjektais. Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę ir siekiant bendrų rezultatų, pastaraisiais metais ypač glaudžiai bendradarbiaujame su Valstybės kontrole – siekdami išvengti darbų dubliavimo, keičiamės informacija apie auditų strategiją, rizikas, auditų procedūras ir jų rezultatus. Valstybės kontrolei pateikėme išvadą dėl Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio. Iš Valstybės kontrolės gavome informaciją apie Savivaldybėje atliekamo valstybinio finansinio (teisėtumo) audito rezultatus ir kitą su šiuo auditu susijusią informaciją.

2019 metų rugsėjo mėnesį kartu su kitų savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybomis, pasirašėme susitarimą su Valstybės kontrole dėl bendro projekto – savivaldybių nekilnojamojo turto audito. Toks projektas šalyje vykdomas pirmą kartą. Šis auditas padės nustatyti, ar savivaldybėse yra sudaromos galimybės spręsti nekilnojamojo turto valdymo problemas. Manome, kad dviejų nepriklausomų išorės audito institucijų bendras sisteminis savivaldybių nekilnojamojo turto auditas ne tik labiau atskleis šio turto valdymo problemas, bet ir, pasinaudojant vieniems kitų patirtimi, sudarys pagrindą pateikti rekomendacijas efektyvesniam savivaldybių nekilnojamojo turto valdymui.

Atlikdami auditus skatiname audituojamus subjektus taikyti naujausius viešojo sektoriaus valdymo būdus, ieškoti galimybių efektyviau panaudoti turimus žmogiškuosius, finansinius ir materialiuosius išteklius.

Suprasdami, kokia svarbi Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sisteminių trūkumų pasikartojimo prevencija, skatiname nuolatinę domėjimąsi auditų rezultatais, ieškome naujų bendravimo ir bendradarbiavimo būdų su Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, Administracijos direktoriumi, Savivaldybės administracijos Centralizuotu vidaus audito skyriumi, apskrities Vyriausybės atstovu, visuomene, audituojamais subjektais ir kitomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis. Bendradarbiaujame su kitų savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybomis, pasidalijame patirtimi, aptariame dažniausiai pasitaikančius pažeidimus, kitus aktualius klausimus.

Savivaldybių kontrolierių asociacija, kurios nare yra ir mūsų Kontrolės ir audito tarnyba, jau daugiau kaip dešimt metų yra Europos regionų išorės audito institucijų organizacijos – EURORAI narė. Asociacijos atstovai dalyvauja EURORAI darbe ir įgyja tarptautinės patirties audito srityje, kuria pasidalija su visais asociacijos nariais. Europos regionų audito institucijos kiekvienoje šalyje vykdo panašią misiją, kaip ir mūsų šalies Kontrolės ir audito tarnybos, todėl bendradarbiavimas su kitų šalių, kitų savivaldybių, Valstybės kontrolės auditoriais yra ne tik vienas iš būdų patikrinti save kitų auditorių atžvilgiu, bet ir pasisemti audito atlikimo, veiklos organizavimo ir vykdymo patirties.

VEIKLOS REZULTATAI

Savivaldybės tarybai pateiktos išvados ir ataskaitos

Įgyvendindami Vietos savivaldos įstatymo ir kitų įstatymų nuostatas, 2019 metais parengėme ir Savivaldybės tarybai pateikėme tris išvadas:

- **Išvadą ir audito ataskaitą dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.** Audito išvadoje pateikėme tris nuomones:

**Besąlyginė
nuomonė**

Dėl Savivaldybės 2018 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, nes ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

**Sąlyginė
nuomonė**

Dėl Savivaldybės 2018 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, nes nustatėme finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio turto, biologinio turto ir finansavimo sumų; gautinų sumų ir įsipareigojimų ir grynojo turto straipsnių), veiklos rezultatų ataskaitos (pagrindinės ir kitos veiklos pajamų ir sąnaudų straipsnių), grynojo turto pokyčių ataskaitos (tikrosios vertės rezervo likučio straipsnio) ir aiškinamojo rašto duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

**Sąlyginė
nuomonė**

Dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams, nes nustatėme strateginio planavimo trūkumų; Savivaldybės biudžeto rengimo procesas nėra aiškiai reglamentuotas, todėl trūksta aiškumo ir skaidrumo; Savivaldybė nesilaikė reikalavimo nedidinti įsiskolinimo; neužtikrinama viešųjų ir privačių interesų derinimo kontrolė; trūksta skaidrumo ir kontrolės organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus; nustatėme mokinių pavėžėjimo reglamentavimo, organizavimo ir mokesčio apskaičiavimo už paslaugą trūkumų; neracionaliai panaudojami mokykliniai geltonieji autobusai; darbo apmokėjimo, personalo valdymo komandiruočių įforminimo srityse nepakankama vidaus kontrolė; nustatėme neteisėto priemonių mokėjimo atvejų; negalėjome įvertinti, ar Savivaldybės įstaigoms patvirtintas pareigybių skaičius yra optimalus, o darbo krūvis pakankamas; Pasvalio sporto mokykla vykdo su tiesiogine veikla nesuderintą, viešajam sektoriui nebūdingą veiklą; finansinė parama smulkiąjam verslui – neefektyvi.

1 paveikslas. Kontrolės ir audito tarnybos pateiktos nuomonės Išvadoje dėl Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

- **Išvadą** dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių.

Įvertinome Pasvalio rajono savivaldybės skolinių ir kitų įsipareigojimų būklę 2019 m. sausio 1 d., jų pokyčius per 2019 m. I ketvirtį, išanalizavome, ar Seimo patvirtinti skolinimosi limitai

leidžia Savivaldybei priimti skolinius įsipareigojimus ir pateikė Savivaldybės tarybai išvadą, kad Savivaldybė gali imti ilgalaikę 713 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti.

- **Išvadą** dėl garantijos suteikimo imant paskolą UAB „Pasvalio vandenys“.

Išanalizavę Savivaldybei nustatytus garantijų limitus, UAB „Pasvalio vandenys“ finansinius rodiklius ir nenustatę, kad Bendrovės 2017–2018 metų veiklos finansiniai rodikliai stabilūs, ji pajėgi įvykdyti priimtus finansinius įsipareigojimus, pateikė Savivaldybės tarybai išvadą, kad Savivaldybė gali suteikti garantiją už UAB „Pasvalio vandenys“ priimtą įsipareigojimą pagal paskolos sutartį investiciniam projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovavimas Pasvalio rajone“ finansuoti.

- Vykdydami Vietos savivaldos įstatymo ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamento nuostatas, parengėme ir 2019 metų kovo mėn. Savivaldybės tarybai pateikėme Kontrolės ir audito tarnybos **2018 metų veiklos ataskaitą**.

Savivaldybės ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo auditas

- Užbaigėme Savivaldybės **2018 metų** konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio), Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Audito tikslai:

- įvertinti Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo;
 - įvertinti Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo;
 - įvertinti Savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą per 2018 metus ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.
-

Pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse atlikome Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės išde bei 12-oje biudžetinių įstaigų, o darbo užmokesčio analitines audito procedūras atlikome visose Savivaldybės biudžetinėse įstaigose ir seniūnijose.

Audito metu nustatėme, kad:

finansinėse ataskaitose parodyta netiksli biologinio turto ir muziejinių vertybių vertė; audituoti subjektai ne visais atvejais pasirinko tinkamus apskaitos metodus, ne laiku registravo ūkines operacijas, neinventorizavo

ar inventorizavo tik dalį turto ir išipareigojimų, o inventorizuoti turto likučiai nesutapo su apskaitos duomenimis, neteisingai apskaitė turtą, pajamas ir sąnaudas, darė kitas pavienės apskaitos klaidas; biudžeto vykdymo ataskaitose duomenys apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas nėra tikslūs, nes parodytos ne visos Savivaldybės biudžetinių įstaigų gautos pajamos ir išlaidos; neteisingam išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniui priskirtos institucinei socialinei globai panaudotos išlaidos; programinio biudžeto modelis Savivaldybėje sukurtas, tačiau planavimo sistema dar turi trūkumų; trūksta skaidrumo ir kontrolės vykdant viešuosius pirkimus; darbo apmokėjimo srityje, personalo valdyme, komandiruočių įforminime trūksta kontrolės, priemokos mokamos neteisėtai; Pasvalio sporto mokykla vykdo su tiesiogine veikla nesuderintą, viešajam sektoriui nebūdingą veiklą; finansinė parama smulkiąjam verslui – neefektyvi. Atkreipėme dėmesį, kad Savivaldybėje naudojama apskaitos informacinė sistema automatinio būdu neeksportuoja duomenų į konsolidavimo sistemą – VSAKIS, neužtikrina teisingo apskaitos duomenų perkėlimo į ataskaitas, todėl padidėja klaidų ir neatitikimų rizika ataskaitose. Aštuntus metus iš eilės priminėme Savivaldybės administracijai, kad Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitos politikos ir sąskaitų planai nėra suderinti su konsoliduojančiu subjektu ir dėl to gali atsirasti klaidų ataskaitose.

Audito metu audituotoms įstaigoms pateikėme per 80 pastebėjimų ir rekomendacijų, iš jų daugiau kaip 90 proc. buvo įgyvendinta audito metu. Audito ataskaitoje pateikėme 16 rekomendacijų, iš kurių dvi neįgyvendintos. Informacija apie audito pastebėjimus ir rekomendacijas pateikta 2 priede.

- 2019 m. rugsėjo mėn. pradėjome Savivaldybės **2019 metų** konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinį ir teisėtumo auditą.

Audito tikslai:

- įvertinti 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio) duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Parengėme audito strategiją, nustatėme reikšmingas ir rizikingas sritis, atlikome aukščiausio lygio vidaus kontrolės vertinimą. Audito procedūros apima Savivaldybės 2019 metų biudžeto asignavimų valdytojus bei Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudarančius viešojo sektoriaus subjektus. Audito išvadą numatome parengti ir pateikti Savivaldybės tarybai iki 2020 m. liepos 15 d.

Veiklos auditas

UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veiklos auditas

Savivaldybės tarybos pavedimu atlikome UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veiklos auditą, kurio tikslas – įvertinti Bendrovės veiklą efektyvumo, ekonomiškumo ir rezultatyvumo aspektais. Audito metu siekėme išanalizuoti, ar Bendrovės veikla efektyvi ir pelninga; ar

Bendrovė racionaliai naudoja ir valdo turimus išteklius; ar valdymo organai tinkamai vykdo jiems priskirtas funkcijas.

Audito metu nustatėme, kad:

Bendrovė moki, bet apyvartinio kapitalo valdymo efektyvumas žemas, nes tik sutartys su Savivaldybe užtikrina Bendrovės veiklos tęstinumą. Pajamos, gaunamos iš Savivaldybės biudžeto, sudaro 43–54 proc. visų gaunamų Bendrovės pajamų, o dengiamos sąnaudos sudaro 60–62 proc. visų Bendrovės sąnaudų. Bendrovės pajamos (įskaitant kompensacijas už nuostolingus maršrutus) iš Savivaldybės 2016 m. – 578,9 tūkst. Eur, 2017 m. – 612,9 tūkst. Eur, 2018 m. – 695,3 tūkst. Eur. Neoptimizuotas maršrutų tinklas kasmet didina Savivaldybės kompensacijas už nuostolingus maršrutus. Bendrovė nuostolių apskaičiavimo ataskaitose Savivaldybei įtraukė ne tik tiesiogiai susijusias su vykdoma keleivių pavėžėjimo paslauga, bet ir kitas netipinės veiklos sąnaudas, o Savivaldybė jas kompensavo.

Bendrovėje nėra užtikrinamas apskaitos tvarkymas vadovaujantis teisės aktais. Finansinių ataskaitų duomenys nėra pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis, nepatvirtinta sąnaudų, tenkančių priemiesčio, tarpemiesčio ir užsakomiesiems maršrutams ir kitoms vykdomos veiklos sritims paskirstymo tvarka, turto valdymas turi trūkumų, neužtikrinamas kuro normų autobusams nustatymo ir kuro nurašymo pagrįstumas, o viešieji pirkimai vykdomi netinkamai. Darbo organizavimas ir personalo valdymas nėra racionalus, Bendrovės valdyba neatliko jai priskirtų funkcijų – nepatvirtino Bendrovės valdymo struktūros, pareigybių, neanalizavo Bendrovės veiklos, net neturėjo patvirtinto darbo reglamento. Savivaldybė neorganizavusi mokinių pavėžėjimo ir viešųjų keleivių vežimo paslaugų konkurso, sutartis sudarė su Bendrove. Sutartyse dėl mokinių pavėžėjimo nenustatyti delspinigiai už pavėluotą atsiskaitymą su Bendrove. Nuostolingų maršrutų kompensavimo sutartyse nenustatyta vieno kilometro ridos savikaina, iki kurios nuostoliai kompensuojami, nenustatyti atsiskaitymo terminai ir delspinigiai už pavėluotą atsiskaitymą.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir rekomendacijas. Siekiant užtikrinti efektyvesnę Bendrovės veiklą, Savivaldybės tarybai siūlėme nustatyti visuomenei būtinų maršrutų organizavimo tvarką ir kriterijus, patikslinti Bendrovės buveinės adresą, spręsti Bendrovės vadovo klausimą. Savivaldybės administracijai rekomendavome sutartyse dėl mokinių pavėžėjimo ir nuostolių kompensavimo nustatyti atsiskaitymo terminus ir delspinigius už įsipareigojimų nevykdymą, nes laiku įvykdytas atsiskaitymas užtikrintų Bendrovės veiklos stabilumą. Sutartyje dėl nuostolių kompensavimo rekomendavome nustatyti 1 km ridos savikainą, iki kurios kompensuojami nuostoliai. Bendrovės vadovybei pateikėme 16 rekomendacijų, kurias tinkamai įgyvendinus būtų neiškraipyti buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų duomenys, geriau planuojama ir organizuojama Bendrovės veikla, nustatomi tikslai ir būdai jiems įgyvendinti, būtų galima įvertinti veiklos rezultatus ir pasiekti pelningesnės Bendrovės veiklos. Informacija apie audito pastebėjimus ir rekomendacijas pateikta 2 priede.

Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo auditas

Pagal Valstybės kontrolės ir savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybų pasirašyta susitarimą, 2019 m. rugsėjo mėn. pradėjome sisteminių Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo auditą.

Audito tikslas

– įvertinti, ar Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo kryptys sudaro galimybes spręsti šio turto valdymo problemas, o turtas naudojamas siekiant tenkinti visuomenės interesus.

Audito metu nagrinėjame, ar Savivaldybė nekilnojamojo turto valdymą planuoja kryptingai, atsižvelgdama į visuomenės poreikius, ar konsultuojasi su vietos bendruomene dėl turto valdymo, ar nekilnojamojo turto valdymo kryptys skelbiamos viešai, ar Savivaldybės valdomas turtas naudojamas Savivaldybės funkcijoms vykdyti, ar priimami sprendimai dėl viso Savivaldybės funkcijoms nenaudojamo nekilnojamojo turto, ar pastatams yra suformuoti žemės sklypai; ar Savivaldybės nekilnojamąjį turtą perduodant tretiesiems asmenims laikomasi teisės aktų reikalavimų ir ar užtikrinama turto naudojimo ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė, ar Savivaldybės administracija atsiskaito Tarybai už nekilnojamojo turto valdymą, naudojimą ir disponavimą, ar turto ataskaitų duomenis Savivaldybė naudoja turto valdymo sprendimams priimti ar Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas nekilnojamasis turtas įregistruotas viešuosiuose registruose ir apskaitytas Savivaldybės apskaitoje, ar Savivaldybė apskaito analizuoja ir vertina kaštus, kuriuos patiria valdydama nenaudojamą nekilnojamąjį turtą. Auditą numatome užbaigti ir audito ataskaitą parengti iki 2020 m. kovo 31 d.

Gyventojų skundų ir pranešimų nagrinėjimas

Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba 2019 metais Kontrolės ir audito tarnybai persiuntė pagal kompetenciją nagrinėti du pranešimus.

- Atlikome pranešime išdėstytų teiginių dėl UAB „Pasvalio autobusų parkas“ (toliau – Autobusų parkas) ir Pasvalio rajono savivaldybės administracijos veiksmų patikrinimą. Skundo esmė – netinkamas mokinių pavėžėjimo organizavimas ir apmokėjimas už suteiktas paslaugas Pasvalio rajono savivaldybėje bei Pasvalio rajono savivaldybės vadovų, administracijos darbuotojų nemokamas pasinaudojimas Autobusų parko transporto paslaugomis.

Patikrinimo metu nustatėme, kad:

Savivaldybėje nustatyta mokinių pavėžėjimo išlaidų kompensavimo tvarka neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų: nekompensuojama mokiniams, vykstantiems į mokymo įstaigą ir atgal tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais; neaptarta išlaidų, pavežant tėvų (globėjų) transportu, kompensavimo tvarka; Savivaldybė priešmokyklinio ugdymo ir 1 – 8 klasių mokiniams kelionės išlaidas kompensuoja ne iki artimiausios atitinkamą bendrojo ugdymo programą vykdančios mokyklos, kaip numatyta teisės aktuose; mokyklos, kurioms priskirtas mokyklinis ar geltonasis autobusas, nederina reisų su Savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriumi, Pasvalio autobusų parko administracija ir kitomis mokyklomis. Autobusų parkas, vykdydamas mokinių pavėžėjimą, netikrina mokinių pažymėjimų, nes net ne visiems mokiniams mokyklos juos yra išdavę; mokyklos laiku nepateikė, arba iš viso nepateikė Autobusų parkui Ataskaitų apie pavežamus mokinius, todėl Autobusų parkas negalėjo tiksliai apskaičiuoti pajamų už vežiojamus mokinius; Autobusų parkas Savivaldybės administracijai pateikė neteisingus pajamų už mokinių pavėžėjimo paslaugas apskaičiavimus, o Savivaldybės administracija jų netikrino ir apmokėjo; Savivaldybėje geltonieji/mokykliniai autobusai panaudojami neefektyviai ir neracionaliai; Autobusų parkas specialiesiems mokinių pavėžėjimo reisams taikė neteisingą PVM tarifą; ir pan.

Atvejų, kad vykdami į tarnybines komandiruotes tiek į užsienį, tiek šalies viduje, Savivaldybės vadovai, Administracijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai būtų nemokamai pasinaudoję Autobusų parko transportu, nenustatėme. Tokios informacijos nepateikė ir Autobusų parkas.

Atlikę patikrinimą, Savivaldybės administracijai pateikėme 5 pastebėjimus dėl mokinių pavėžėjimo reglamentavimo tobulinimo; pasiūlėme numatyti papildomas kontrolės priemones, kurios užtikrintų mokinių pavėžėjimo koordinavimą ir kontrolę, kad mokyklos Autobusų parkui laiku pateiktų teisingus duomenis, o mokiniams laiku išduotų mokinio pažymėjimus; rekomendavome spręsti neracionalaus mokyklinių/geltonųjų autobusų panaudojimo klausimus. Dar kartą atkreipėme Savivaldybės administracijos dėmesį į dokumentų valdymo problemas (Savivaldybės administracijoje ne visi gauti dokumentai užregistruojami, mokyklos dokumentus perduoda ne informacine dokumentų valdymo sistema, todėl negalimas dokumentų atsekamumas ir pan.). Autobusų parkui nurodėme teisingai apskaičiuoti pajamas už mokinių pavėžėjimą ir Savivaldybės administracijai laiku pateikti teisingus dokumentus apmokėjimui; specialiųjų reisų, skirtų mokinių pavėžėjimui, pajamoms taikyti 21 proc. PVM tarifą.

Patikrinimo medžiagą pateikėme Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybai.

- Išnagrinėjome kitą Specialiųjų tyrimų tarnybos persiūtą pranešimą dėl Pasvalio rajono seniūnaičio iš Savivaldybės gaunamų lėšų kanceliarinėms išlaidoms neteisėto panaudojimo. Patikrinus Savivaldybės administracijoje esančius dokumentus, susijusius su skunde išdėstytais teiginiais dėl galimai neteisėto degalų išlaidų kompensavimo Savivaldybės biudžeto lėšomis, padarėme išvadą, kad skunde išdėstyti teiginiai nepasitvirtino.

Patikrinimo medžiagą pateikėme Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybai.

Iš gyventojų gauname nemažai telefoninių prašymų, pastebėjimų, pranešimų, kuriuos, pagal galimybes, išsiaiškiname, patikriname ir pareiškėjams atsakome telefonu.

Stebėsenos rezultatai

Kiekvieno audito metu rekomenduojame, ką reikėtų pakeisti, patobulinti, kad netinkamos veiklos atvejai viešajame sektoriuje būtų ištaisyti ir nepasikartotų. Kaskart teikiant rekomendacijas, jas deriname su audituojamu subjektu, prašome įvardyti numatomas jų įgyvendinimo priemones bei terminus. Ar to bus pasiekta, labiausiai priklauso nuo audituojamo subjekto, kuriam buvo pateikta rekomendacija, veiksmų, o neretai – ir požiūrio. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną pradedame užbaigę auditą. Nuolatinis dėmesys įvardintoms įstaigų veiklos problemoms padeda ne tik greičiau jas išspręsti, bet ir suvaldyti ne vieną nustatytą riziką.

2019 metais atliktų auditų metu pateiktų rekomendacijų stebėsenos rezultatai

Atliktų auditų ir patikrinimų metu pateikėme per 100 pastebėjimų ir rekomendacijų. Detali informacija apie pateiktus pastebėjimus ir jų įgyvendinimą pateikta Ataskaitos 2 priede.

Daugiau kaip 85 proc. rekomendacijų įgyvendinta:

- Savivaldybės taryba patikslino Biudžeto sudarymo ir vykdymo, Mokinių pavėžėjimo organizavimo, Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas tvarkas; Valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymosi atostogų apmokėjimo tvarką; Mero ir Mero pavaduotojo darbo užmokestį nustatė taip, kaip reikalauja teisės aktai; pakeitė UAB „Pasvalio autobusų parkas“ buveinės adresą.

- Savivaldybės administracijos direktorius nustatė visoms biudžetinėms ir viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms vieningą apskaitos politiką, suderino buhalterinių sąskaitų planus; patvirtino įstaigų gautos paramos apskaitymo Ižde tvarką, papildė Biudžeto rengimo aprašą; Administracijos darbo reglamente patikslino nuostatas dėl priedų ir priemonų skyrimo derinimo, paskyrė asmenis, atsakingus už naudingo tarnavimo laiko nustatymą turtui atlikus jo esminį pagerinimą ir informacinių technologijų duomenų valdymo įgaliotinį, atsižvelgė į pastebėjimus dėl stažo valstybės tarnautojams ir politikams, nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų atleidžiant darbuotojus nustatymo; Apskaitos skyrius ištaisė nurodytas apskaitos klaidas.

- viešosios sveikatos priežiūros įstaigos įdiegė papildomas vidaus kontrolės priemones

grynujų pinigų srities rizikai mažinti;

- audituotos mokymo įstaigos patikslino Darbo apmokėjimo sistemas, ištaisė nurodytas apskaitos klaidas.

Nemaža dalis rekomendacijų, ypač dėl vidaus kontrolės stiprinimo, stebima ir toliau, nors įstaigos ir pateikė informaciją, kad klaidos ištaisytos, numatytos papildomos kontrolės priemonės. Šių rekomendacijų stebėseną bus užbaigta tik kai kitą kartą atliksime audito procedūras ir įsitikinsime, kad nustatytos priemonės yra veiksmingos.

Dalies pastebėjimų įgyvendinti nebuvo galimybės, tai jau įvykę faktai, kurių dėl pasikeitusių aplinkybių ar praleistų terminų ištaisyti nebegalima (neteisingai apskaitytos išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją, išlaidos padarytos ne iš tos sąmatos eilutės, nesuderinti įsiskolinimai, neatlikta metinė turto ir įsipareigojimų inventorizacija, finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose parodyti neteisingi duomenys, netinkamai atliktos tam tikros procedūros, nepilnai įformintos įvykę ūkinės operacijos ir kt.), arba jos prarado aktualumą. Tikimės, kad audituoti subjektai atkreips į juos dėmesį ir toliau nurodytų klaidų nebedarys. Dalis rekomendacijų neįgyvendinta, nes nesuėję terminai.

Dėl vienos rekomendacijos – laiku sudaryti su UAB „Pasvalio autobusų parkas“ sutartis dėl mokinių pavėžėjimo ir nuostolių kompensavimo, jose nustatyti atsiskaitymo terminus ir delspinigius už įsipareigojimų nevykdymą – Savivaldybės administracija nesutiko ir pateikė savo nuomonę, kad atsiskaitymai bus vykdomi pagal turimas finansines galimybes. Mūsų nuomone, tokia Savivaldybės administracijos pozicija prieštarauja teisės aktams.

Neįgyvendintos liko aštuonios rekomendacijos. Teikdami 2018 metų veiklos ataskaitą prioritetinėmis audito sritimis 2019 metams įvardijome vidaus kontrolės sistemos ir darbo užmokesčio bei personalo valdymo sritis neatsitiktinai, nes šiose srityse išvėlėme riziką dėl ankstesniais metais nustatytų ir neištaisytų pažeidimų. Ir nesuklydome. Savivaldybės administracija 2019 metais vėl neįgyvendino rekomendacijų, susijusių su personalo valdymu:

- Siunčiant darbuotojus tarnybinei komandirutei į užsienį, nesivadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos nustatytais tvarkomis – įsakymuose ir potvarkiuose nenurodomas išmokamo komandiruotės avanso dydis, o Apskaitos skyrius avansą išmoka be vadovų pavedimo, savo nuožiūra;

- neatlyginta Savivaldybės biudžetui padaryta 7,5 tūkst. Eur žala dėl neteisėtai Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams skirtų ir išmokėtų priemonių;

- atlikę neužimtų pareigybių (etatų) analizę nustatėme, kad beveik visose Savivaldybės įstaigose, taip pat ir Savivaldybės administracijoje, yra neužimtų pareigybių ir didžioji jų dalis neužimta ilgiau kaip metus. Pasiūlėme Savivaldybės administracijai išanalizuoti, ar

Savivaldybės tarybos patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius įstaigose yra optimalus ir stiprinti žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą aukščiausiu lygiu, užtikrinant nuolatinę jų analizę. Savivaldybės administracija nurodė, kad įstaigų veiklos priežiūrą atlieka struktūrinis padalinys, kuriojantis tą sritį, tačiau detalią informaciją apie kuriojamos srities įstaigų aptarnaujantį personalą mums pateikė tik Socialinės paramos ir sveikatos skyrius.

Įvertinę besikartojančius personalo valdymo pažeidimus, neatsisakome dar 2017 metų veiklos ataskaitoje teikto siūlymo dėl bendrųjų funkcijų centralizavimo. Manome, kad centralizuotas personalo valdymas leistų efektyviau valdyti žmogiškuosius išteklius ir sutaupyti Biudžeto lėšų, juolab kad Savivaldybės administracijoje sumažėjo personalo valdymo funkcijų, nes nuo 2019 m. sausio 1 d. valstybės tarnautojų atranką centralizuotai vykdo Valstybės tarnybos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, kandidatavimas į valstybės tarnybą vyksta elektroninėje erdvėje, bet personalo specialistų skaičius Savivaldybės administracijoje nesumažėjo.

Siekiant sumažinti klaidų riziką Savivaldybės ataskaitose, viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms rekomendavome tobulinti informacinės apskaitos sistemas, tačiau 2019 metais įstaigos nespėjo šių rekomendacijų įgyvendinti.

Atkreipiame dėmesį, jog sutarto termino nesilaikymas įgyvendinant audito rekomendacijas, stabdo viešojo sektoriaus pažangą, atitolina naudingus pokyčius. Didžiausias įgyvendinimo poveikis yra tada, kai rekomendacijos įgyvendinamos laiku.

2010–2018 metais neįgyvendintų rekomendacijų stebėsenos rezultatai

Apibendrinę ir įvertinę 2010–2018 metais pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų stebėsenos rezultatus galime teigti, kad kai kurių audito rekomendacijų įgyvendinimas stringa. Neįgyvendinta dalis lokalaus pobūdžio, didelių sąnaudų nereikalaujančių rekomendacijų: Savivaldybėje per visą dešimties metų stebėsenos laikotarpį taip ir nebuvo parengta ir patvirtinta sporto strategija, aiškiai nustatanti remiamo sporto kryptis ir prioritetus; nenustatyta duomenų pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarka apie apleistus, neprižiūrimus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus, todėl nėra galimybės taikyti Savivaldybės tarybos nustatytus didesnius žemės nuomos mokesčio tarifus už apleistus žemės sklypus; neužtikrinamas Savivaldybės įsteigtų uždarytų akcinių bendrovių veiklos viešumas; neorganizuojamas konkursas viešosios keleivių vežimo paslaugos teikimui; nebuvo perskaičiuoti 2017 metais UAB „Pasvalio autobusų parkas“ neteisingai apskaičiuoti nuostoliai už keleivių vežimą komerciškai nenaudingomis sąlygomis Savivaldybės tarybos nustatytais maršrutais ir pan.

Per ilgai užtruko šildymo optimizavimo klausimas Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriuje, Daujėnų pagrindinėje mokykloje; septynerių metų nepakako, kad Savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas (elektros linijos) būtų perleistas energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Atlikę auditą, 2012 metais pateikėme pastebėjimus dėl „išpūstos“ Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūros, kuri neleidžia efektyviausiu būdu įgyvendinti jai keliamų tikslų ir uždavinių bei racionaliai panaudoti išteklius, tačiau iki šiol jokie struktūros optimizavimo procesai nevyksta. Nepakankamai sparčiai sprendžiamas Savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingo ir nenaudojamo turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo klausimas. Neužtikrinamas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo efektyvumas ir skaidrumas, nes Savivaldybė neturi išsamios informacijos apie Savivaldybei nuosavybės teise priklausančius kelių, jų būklę ir pokyčius, vangiai vyksta kelių inventORIZACIJA ir įteisinimas, nesukurta vietinės reikšmės kelių būklės stebėsenos (monitoringo) sistema.

Detali informacija apie stebėsenos 2010–2018 metų rezultatus pateikta Ataskaitos 3 priede. Siekiame paskatinti visuomenę domėtis audito rezultatais, egzistuojančiomis problemomis ir susipažinti su teiktomis auditų rekomendacijomis ir jų įgyvendinimo eiga. Tai leis suprasti, kokie teigiami pokyčiai jau yra numatyti, ir reikalauti viešojo sektoriaus institucijų atsakomybės – įgyvendinti teiktas rekomendacijas. Tikime, kad tai paskatins institucijas ir įstaigas imtis aktyvesnių veiksmų, įgyvendinant audito rekomendacijas, ir padės visuomenei suprasti mūsų atliekamo darbo reikšmę teisėtam ir teisingam, į rezultatus orientuotam turto ir finansų valdymui.

Ši ataskaita – tai vienas iš būdų dalytis sukaupta informacija, informuoti suinteresuotas šalis ir paskatinti būtinus sprendimus.

PRIORITETAI 2020 METAMS

Mūsų nepertraukiamai vykdomas Viešojo sektoriaus rizikos veiksnių stebėjimas ir vertinimas, paremtas profesine patirtimi, leidžia nustatyti problemas ir grėsmes, tačiau riboti žmogiškieji ištekliai įpareigoja labai atsakingai nusistatyti prioritetus planuojant darbą.

Pirmąją prioritetine sritimi, kaip ir ankstesniais metais, išlieka Savivaldybės turtas. Ši sritis labai plati, bet, atsižvelgdami į stebėsenos rezultatus ir jau atliekamą sisteminį nekilnojamojo turto valdymo auditą, didžiausią dėmesį skirsime ilgalaikiam turtui, jo valdymo, naudojimo ir apskaitos problemoms. Kita reikšminga sritis – darbo užmokestis. Darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms skirti asignavimai sudaro didžiąją dalį Savivaldybės biudžeto išlaidų. Be to, tai rizikinga sritis, nes kasmet nustatome pažeidimų darbo užmokesčio srityje.

Sieksime, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos efektyviai, rezultatyviai ir skaidriai. Didelį dėmesį skirsime viešųjų pirkimų organizavimui.

Toliau rūpinsimės atliekamo audito kokybe, kurią gali užtikrinti tik aukštos kvalifikacijos, žinių turintys specialistai. Kelsime kvalifikaciją, tobulinsime audito atlikimo metodus. Sieksime būti ne tik vertintojais, bet ir aktyviais patarėjais ir pagalbininkais, skatinančiais viešojo sektoriaus pažangą ir prevencinį audito poveikį, stiprinsime bendradarbiavimą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, komunikavimą su audituojamais subjektais, Savivaldybės administracija.

Tikime, kad mūsų audito rezultatai paskatins esminius pokyčius ir bus reikšminga pagalba institucijų, įstaigų vadovams priimant sprendimus dėl veiklos efektyvumo didinimo ir atsakomybės principu grįsto viešojo sektoriaus valdymo.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

PRIEDAI

1 priedas

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IŠKLAUSYTI

SEMINARAI IR MOKYMAI 2019 METAIS

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Kvalifikacijos tobulinimo priemonės tema</i>	<i>Data</i>	<i>Priemonėje dalyvavo</i>	<i>Išklausyta akademinių valandų</i>
1.	Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditas. Viešųjų pirkimų sutarčių auditavimas.	2019 m. vasario 18-19 d	I. Paliukėnaitė	16
2.	Švietimo įstaigų darbo apmokėjimo sistema, darbo užmokesčio apmokestinimas nuo 2019-01-01 ir 2018 metų ataskaitų teikimas į VSAKIS	2019 m. kovo 18 d.	I. Paliukėnaitė	8
3.	Lietuvos Savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centras, seminaras „Konkurencijos teisės aktualijos: karteliai ir valstybės pagalba“	2019 m. balandžio 2 d.	R. Juodokienė	4
4.	Valstybės ir savivaldybių mokymo centras „Dainava“, seminaras „Apskaita pagal VSAFAS 2019 metais“.	2019 m. gegužės 21-22 d.	R. Juodokienė I. Paliukėnaitė	24
5.	Lietuvos Savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centras, temos: „Sutarčių keitimo teisinis reglamentavimas ir praktika“; „Finansinių ataskaitų audito programos pristatymas“; „Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų 2018 metais atliktų išorinių peržiūrų rezultatai“; „Gerosios praktikos sklaida“.	2019 m. birželio 3-4 d.	R. Juodokienė I. Paliukėnaitė	20
6.	Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai	2019 m. spalio 18 d.	I. Paliukėnaitė	6
7.	Panevėžio specialiųjų tyrimų tarnyba, diskusija „Atsparumo korupcijai didinimas įmonių valdyme“.	2019 m. lapkričio 12 d.	R. Juodokienė	4
8.	Panevėžio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, tema „Gaisrinė sauga“	2019 m. lapkričio 20 d.	R. Juodokienė I. Paliukėnaitė	6
9.	Lietuvos Savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centras, temos: „Rizikos valdymas savivaldybės valdymo ir kontrolės sistemoje“; „Audito atlikimo savivaldoje geroji praktika (Europos šalių patirtis audituojant savivaldybes)“; audito „Ar savivaldybių vykdomų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai“ pristatymas; audito „Kaip Valstybinė darbo inspekcija užtikrina saugų ir legalų dalyvavimą darbo rinkoje“ pristatymas; Savivaldybių nekilnojamojo turto valdymo audito eigos pristatymas; „Auditų dokumentavimo ir administravimo praktika“.	2019 m. gruodžio 5-6 d.	R. Juodokienė I. Paliukėnaitė	20
10.	LR Valstybės kontrolė, mokymų tema „Veikos auditas: Išankstinis tyrimas“.	2019 m. gruodžio 13 d.	R. Juodokienė	3
Iš viso				111

AUDITUOTIEMS SUBLEKTAMS 2019 METAIS PATEIKTI PASTEBĖJIMAI IR REKOMENDACIJOS

Eil. Nr.	Audituojamo subjekto pavadinimas/ Pastebėjimai ir rekomendacijos	Informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą
1.	Pasvalio rajono savivaldybės administracijai dėl viešųjų pirkimų organizavimo 2019 m. sausio 4 d. raštas Nr. KS-2	
1.1.	Nepakankamas dėmesys skiriamas savalaikiam Savivaldybės administracijos pirkimų plano atnaujinimui.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Administracijos direktoriaus įsakymu 2018-10-25 Nr. DV-654 patvirtintas Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašas. <i>Vertinsime audito metu.</i> Stebėsena tęsiama
1.2.	Administracija atskirais atvejais nesiekė, kad pirkimų metu būtų gauti bent 3 tiekėjų pasiūlymai, dėl to neužtikrinama galimybė įsigyti prekes, paslaugas ir darbus pigesne kaina.	
1.3.	Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Pirkimų komisija nesivadovauja Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo 34 p. nuostatomis, nes atlieka pirkimus ir tais atvejais, kai pagal Aprašą jie priskirti vykdyti ne Komisijai, o paskirtiems pirkimų organizatoriams.	
1.4.	Kai kuriais atvejais pirkimai Administracijoje vykdomi neefektyviai, didinant administracinę naštą, nes dažnai perkant tokias pačias prekes (pvz. gėles, maisto produktus ir t. t.) kaskart atliekamos apklausos ir pildomi dokumentai, bet nesudaromos sutartys su prekių tiekėjais.	
1.5.	Nustatyta netinkamo pirkimų organizavimo ir įforminimo atvejų.	
1.6.	Dalis sudarytų pirkimų sutarčių nepaviešinama įstatymų nustatyta tvarka (kai kurios paviešinamos pavėluotai, o kai kurios nepaviešinamos).	
2.	VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centrui dėl nustatytų rizikos veiksnių 2019 m. sausio 14 d. raštas Nr. KS-6	
2.1.	Įstaiga vykdo dideles (10 tūkst. Eur ir daugiau per mėn.) grynujų pinigų apyvartas. Riziką pinigų srityje dar padidina vykdomos grynujų pinigų priėmimo pagal priėmimo kvitus operacijos (apie 1,8 tūkst. Eur/mėn.) Ieškoti galimybių ir būdų mažinti grynujų pinigų apyvartas	Atsižvelgta 2020-02-20 raštu Nr. R3-38 Pirminės asmens sveikatos priežiūros centras informavo, kad užsakytas kortelių skaitytuvas, bet šiuo metu jis nėra pajungtas. Rizika išlieka. Stebėsena tęsiama
2.2.	Įstaigoje naudojama buhalterinės apskaitos programa nesuformuoja ir finansinių ataskaitų, apskaitos duomenų neperkelia į konsolidavimo sistemą VSAKIS, Rankinis finansinių ataskaitų sudarymas ir duomenų perkėlimas į VSAKIS didina klaidų finansinėse ataskaitose riziką. Ieškoti būdų tobulinti naudojamą apskaitos programą siekiant iki minimumo sumažinti rankinį duomenų perkėlimą į ataskaitas ir konsolidavimo sistemą VSAKIS	Neįgyvendinta 2020-01-24 raštu Nr. R3-15 Pirminės asmens sveikatos priežiūros centras nurodė, kad norėtų programos, eksportuojančios apskaitos duomenis į ataskaitas ir VSAKIS, bet nėra rinkoje tokio produkto. Rizika išlieka. Stebėsena tęsiama
3.	VŠĮ Pasvalio ligoninei dėl nustatytų rizikos veiksnių	

2019 m. sausio 14 d. raštas Nr. KS-6		
3.1.	Įstaiga vykdo dideles (10 tūkst. Eur ir daugiau per mėn.) grynųjų pinigų apyvartas. Riziką pinigų srityje dar padidina vykdomos grynųjų pinigų priėmimo pagal priėmimo kvitus operacijos (apie 0,8 tūkst. Eur/mėn.) Ieškoti galimybių ir būdų mažinti grynųjų pinigų apyvartas	Atsižvelgta Įsigijo kortelių skaitytuvą
3.2.	Įstaigoje naudojama buhalterinės apskaitos programa apskaitos duomenų neperkelia į konsolidavimo sistemą VSAKIS. Ieškoti būdų tobulinti naudojamą apskaitos programą	Neįgyvendinta Įstaiga informavo, kad ieškomas buhalterinės apskaitos IS modulis, galintis eksportuoti apskaitos duomenis į VSAKIS. Rizika išlieka. Stebėsena tęsiama .
3.3.	Įstaigoje nėra patvirtinto strateginio veiklos plano. Parengti plano projektą ir pateikti Savivaldybės tarybai patvirtinti	Atsižvelgta Strateginis veiklos planas patvirtintas Savivaldybės tarybos 2019-02-20 sprendimu Nr. T1-27
4.	Pasvalio rajono savivaldybės administracijai dėl komandiruočių 2019 m. vasario 25 d. raštas Nr. KS-20	
4.1.	Darbuotojams į komandiruotę vykstant nuosavu transportu įsakymuose nenurodyta automobilio, degalų sąnaudų norma 100 km., maršrutas kilometrais, nesivadovauta Komandiruito darbuotojo nuosavo automobilio naudojimo tarnybinės komandiruitės tikslams išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo 9 punktu.	Atsižvelgta
4.2.	Administracijos direktoriaus įsakymuose ir kai kuriuose Mero potvarkiuose dėl darbuotojų komandiravimo nedetalizuota, kokias išlaidas apmoka įstaiga, nesivadovauta Taisyklių 5 p.	Atsižvelgta
4.3.	Direktoriaus įsakymuose ir Mero potvarkiuose dėl darbuotojų komandiravimo į užsienį nenurodytas išmokamo komandiruitės išlaidų avanso dydis, nesivadovauta Taisyklių 5 p., Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 9 p. ir Dienpinigių mokėjimo Pasvalio rajono savivaldybėje aprašo 10 p.	Neatsižvelgta Administracijos direktoriaus įsakymuose ir mero potvarkiuose nenurodomas dienpinigių avanso dydis Stebėsena tęsiama
4.4.	Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius kai kuriais atvejais (8 komandiruitės ir patikrintų 29 komandiruočių į užsienį) išmokėjo 100 proc. dydžio dienpinigių avansą į užsienį komandiruotiems darbuotojams, nors įsakymuose nebuvo nurodyta išmokėti avansą ir nenustatytas jo dydis.	Neatsižvelgta Apskaitos skyrius ir toliau moka avansą, nors direktoriaus įsakymuose ir mero potvarkiuose nenurodytas avanso dydis Stebėsena tęsiama
4.5.	Direktoriaus įsakymuose nenurodyta, kai į užsienį komandiruojamų darbuotojų komandiruočių išlaidos padengiamos iš projektų lėšų (darbuotojas prašyme šią informaciją nurodė), dėl to Apskaitos skyrius, neturėdamas informacijos, komandiruitės išlaidas apmokėjo iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Neteisėtai komandiruitėms panaudota 1,0 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžeto lėšų. Spręsti biudžeto lėšų atstatymo klausimą.	Atsižvelgta
4.6.	Direktoriaus įsakymu darbuotojas komandiruotas liepos 1-6 dienomis į Lietuvos šimtmečio dainų šventę „Vardan tos...“ Vilniuje, bet preambulėje nurodytame rašte savivaldybių delegacijos į šventę kviečiamos tik liepos 6 d. Komandiruitės tikslas įsakyme nenurodytas, nesivadovauta Taisyklių 5 p.	x
4.7.	Direktoriaus įsakymu darbuotojas dviem dienoms komandiruotas į seminarą, jam apmokėtos su komandiruite susijusios išlaidos, nors seminaro tema nesusijusi su darbuotojo atliekamomis funkcijomis Savivaldybėje.	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama

5.	Pasvalio sporto mokyklai dėl komandiruočių 2019 m. vasario 22 d. raštas Nr. KS-18	
5.1.	Direktoriaus įsakymu darbuotojas balandžio 9-12 dienomis komandiruotas į kursus. Įsakyme nenurodyta, kokias išlaidas komandiruotam asmeniui apmoka įstaiga, taip pat nenurodyta išmokėti dienpinigius, nesivadovauta Darbo kodekso 107 str. 3 d. ir Taisyklių 5 p.	Atsižvelgta
5.2.	Darbuotojams į komandiruotę vykstant nuosavu transportu, įsakymuose nenurodyta automobilio valstybinis numeris, degalų rūšis, degalų sąnaudų norma 100 km, maršrutas kilometrais, nesivadovauta Komandiruito darbuotojo nuosavo automobilio naudojimo tarnybinės komandiruitės tikslams išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo 9 punktu.	<i>Vertinsime audito metu</i> Mokykla 2019-03-13 raštu Nr. SR-20 informavo, kad atsižvelgta. Stebėsena tęsiama
5.3.	Darbuotojas birželio 14 ir 20 dienomis komandiruotas į užsienį. Įsakyme nenurodyta kokias išlaidas komandiruotam asmeniui apmoka įstaiga, taip pat nenurodyta išmokėti dienpinigius ir jų avansą nesivadovauta Darbo kodekso 107 str. 3 d. ir Taisyklių 5 p., Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 9 p. Darbuotojui neišmokėta 38 Eur dienpinigių.	Mokykla 2019-03-13 raštu Nr. SR-20 informavo, kad darbuotojas nebedirba, todėl dienpinigių išmokėti nėra galimybės
5.4.	Darbuotojas į užsienį komandiruotas liepos 5 - 8 dienomis, tačiau įsakyme nurodyta dienpinigius išmokėti tik už liepos 7 ir 8 d. Įsakyme nenurodytas išmokamo avanso dydis, nesivadovauta Taisyklių 5 p., Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 9 p. Darbuotojui neišmokėta 88 Eur dienpinigių.	Mokykla 2019-03-13 raštu Nr. SR-20 informavo, kad darbuotojas nebedirba, todėl dienpinigių išmokėti nėra galimybės
5.5.	Direktoriaus įsakymuose dėl darbuotojų komandiravimo į užsienį nenurodytas išmokamo komandiruitės išlaidų avanso dydis, nesivadovauta Taisyklių 5 p., Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 9 p. ir Dienpinigių mokėjimo Pasvalio rajono savivaldybėje aprašo 10 p. Darbuotojams dienpinigių avansas nebuvo mokamas.	<i>Vertinsime audito metu</i> Mokykla 2019-03-13 raštu Nr. SR-20 informavo, kad atsižvelgta. Stebėsena tęsiama
6.	Pasvalio rajono savivaldybės administracijai 2019 m. kovo 20 d. raštas Nr. KS-25	
6.1.	Savivaldybės administracija pažeisdama VSAFAS nuostatas, ilgalaikiam turto vienetu pripažino ne visai užbaigtą įrenginį ir pradėjo skaičiuoti nusidėvėjimą, anksčiau nei turtas pradėtas naudoti, todėl 216,48 Eur nusidėvėjimo (rugpjūčio-rugsėjo mėn.) apskaičiuota per daug.	Atsižvelgta
6.2.	Vaškų seniūnija atliko Vaškų kultūros namų remontą, o atliktų darbų išlaidas apskaitoje registravo didindami pastato vertę 2978,57, t.y. paprasto remonto darbus pripažino statinio esminio pagerinimo darbais, nors 1382,56 Eur neturėjo būti pripažinti esminio pagerinimo darbais.	Atsižvelgta
6.3.	Norgėlių kultūros namų pastato vertė padidinta 2.500 Eur, remonto metu įsigytos ir sumontuotos pakabinamos lubos. Administracija 2019-01-31 apskaitoje klaidą ištaisė, sumažindama pastato vertę ir padidindama remonto sąnaudas.	Atsižvelgta
6.4.	Savivaldybėje neregamentuota nekilnojamojo turto einamojo remonto darbų organizavimo ir atlikimo tvarka, todėl neaišku, kuriais atvejais remonto darbų atlikimą organizuoja biudžetinė įstaiga, kuri valdo turtą, o kuriais atvejais – Savivaldybės administracija.	Neatsižvelgta Stebėsena tęsiama
6.5.	Savivaldybės administracija atliko ir į sąnaudas nurašė ne jai priklausančių patalpų einamąjį remontą, nesivadovauta Viešojo	x

	sektorius atskaitomybės įstatymo 4 str. 2 d. 1 p., 1-ojo VSAFAS 17 p. įtvirtinto subjekto principo.	
6.6.	Pajiešmenių pagrindinės mokyklos valgyklos remonto darbai vyko 2018 m. liepos – rugsėjo mėn., t. y. vaikų atostogų metu, tačiau „fiktyvios“ viešųjų pirkimų procedūros buvo vykdomos nuo 2018 m. spalio 16 d. iki 2018 m. lapkričio 19 d., kai remonto darbai jau buvo užbaigti, pasirašius darbų atlikimo sutartį.	
6.7.	UAB „Svalex“ pateiktame atliktų darbų akte nurodomos ilgalaikio materialiojo turto vertės ženkliai skiriasi nuo internete paskelbtų to paties tipo prekių kainų: – Gartraukis su ventiliatoriumi (1,5 mx0,8 m), kaina 927,06 Eur (be PVM), 1.121,74 Eur (su PVM), o internete pavišintos kainos nuo 347 iki 506 (be PVM) – Kriauklė (nerūdijančio plieno, viengubos, su stalu po kriaukle) montavimas, kaina 499,72 Eur (be PVM), 604,66 Eur (su PVM), o internete pavišintos kainos nuo 232 iki 351 Eur; – Kriauklė (nerūdijančio plieno, dvigubos, su stalu po kriaukle) montavimas, kaina 971,21 Eur (be PVM), 1.175,16 Eur (su PVM), o internete pavišintos kainos nuo 329 Eur iki 570 Eur. Vandens šildytuvas 50 l su sumontavimu, kaina 361,03 Eur be PVM, 436,85 Eur (su PVM), o internete pavišintos kainos nuo 77 Eur iki 136 Eur. Apsilankius Pajiešmenių pagrindinės mokyklos valgyklos patalpose ir kilo abejonių, ar sumontuotas vandens šildytuvas yra naujas, nes turi įbrėžimų, sulankstymų, vietomis parūdijęs.	Atlikus tarnybinių patikrinimų atsakingam asmeniui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba už netinkamą viešųjų pirkimų iniciavimą ir vykdymą. Neištaisoma
6.8.	Mokykla 2018 m. rugsėjo 28 d. Ūkinio inventoriaus nurašymo aktu Nr. 775 nurašė senąjį elektrinį vandens pašildytoją už 190,57 Eur, bet išmontuotų virtuvės baldų ir vandens pašildytojo, liekamųjų medžiagų po nurašymo Mokykla neapskaitė, nes juos išvežė remontą atlikusi įmonė. UAB „Svalex“ atliko virtuvės (75 kv. m) remonto darbus (lubų ir sienų nuvalymo, gruntavimo, glaistymo ir šlifavimo 2 kartus bei dažymo) už 4.721,07 Eur, t. y. 62,95 Eur už 1 kv. m. UAB „Svalex“ atliktų virtuvės remonto darbų (lubų ir sienų nuvalymo, gruntavimo, glaistymo ir šlifavimo 2 kartus bei dažymo) kaina ženkliai skiriasi nuo internete pavišintų to paties tipo remonto darbų kainų.	
6.9.	Savivaldybės administracijoje nepaskirti asmenys atsakingi už naudingo tarnavimo laiko nustatymą atlikus turto esminį pagerinimą.	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus įsakymu 2019-04-04 Nr. DV-198 paskirti atsakingi asmenys
6.10.	Inventorizacija Savivaldybės administracijoje ir seniūnijose atlikta pagal direktoriaus įsakymą, kuriame nenurodyta atlikti biologinio turto inventorizacijos, nors seniūnijos ją atliko 2018-12-31 datai. Kai kuriose seniūnijose Infrastruktūros statiniai (keliai) inventorizuoti du kartus. Administracija ir seniūnijos nekontroliuoja, ar panaudos gavėjai pateikia pagal panaudą gauto turto inventorizacijos aprašus, todėl galima teigti, kad Savivaldybės administracija su seniūnijomis neįsitikina turto buvimu.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Stebėseną tęsiama
6.11.	Savivaldybės administracijos Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo akte nepilnai užpildoma visa reikalaujama informacija, t. y. nepateikiama informacija apie turto likvidavimą.	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėseną tęsiama

6.12.	Savivaldybės administracijoje nevykdoma sudarytų sutarčių kontrolė, nes kai kurios sudarytos sutartys, sutarčių pakeitimai nepaskelbti CVP IS, praleisti darbų atlikimo terminai.	Atsižvelgta Nepaskelbtos sutartys paviešintos CVP IS. Sugriežtinta kontrolė. <i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama
7.	Pasvalio sporto mokyklai Dėl ilgalaikio turto apskaitos 2019-04-12 raštas Nr. KS-29	
7.1.	Mokyklos 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS priede pateikti klaidingi duomenys apie ilgalaikio turto pergrupavimą.	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama
7.2.	Sporto mokykla nesivadovavo 12-ojo VSAFAS nuostatomis, ilgalaikiu turtu pripažino ir apskaitė turtą, kurio įsigijimo vertė neviršija 500 Eur.	Atsižvelgta
7.3.	Sporto mokykla įsigijo ir apskaitoje registravo ilgalaikio turto vienetą mažesne nei nurodyta sąskaitoje verte.	Atsižvelgta
7.4.	Apskaitos registre „Ilgalaikio turto sąrašas“, kai kurių turto grupių ilgalaikio turto vienetams nustatytas nusidėvėjimo laikotarpis neatitinka Administracijos direktoriaus įsakymu nustatytų nusidėvėjimo normatyvų, todėl atitinkamai neteisingai nustatyta galutinė nusidėvėjimo data.	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama
7.5.	Sporto mokykloje komisijos nariais atlikti inventurizaciją paskirti už turtą atsakingi asmenys. Įsakyme nenurodyta atlikti pinigų bankų sąskaitose inventurizaciją ir ji neatlikta. Įsakyme nurodyta išipareigojimus – sukaupto nepanaudoto atostogų rezervo inventurizaciją atlikti 2018 m. gruodžio 31 d. datai, tačiau atlikta 2018 m. spalio 31 datai. Sukaupų atostoginių inventurizavimo aprašo duomenys neatitinka apskaitos registro Didžioji knyga 2018 m. spalio 31 d. datai duomenų 20.177,68 Eur. Ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto inventurizacijos aprašų duomenys neatitinka apskaitos registro Didžioji knyga duomenų inventurizacijos atlikimo datai. Naudojamo ūkinio inventurizacijos ir pagal panaudos sutartis gauto turto inventurizacijos aprašų duomenys neatitinka apskaitos registro Didžioji knyga duomenų inventurizacijos atlikimo datai, o turto perduoto pagal nuomos sutartį inventurizacija neatlikta, neįsitikinta turto buvimu. Medžiagų ir žaliavų inventurizacijos aprašų duomenys neatitinka apskaitos registro Didžioji knyga duomenų inventurizacijos atlikimo datai. Sporto mokykla gautinų sumų inventurizacijai atlikti iš skolininkų gavo tik 3 suderinimo aktus (967,63 Eur sumai) iš 12 skolininkų (10.119,40 Eur sumai), o mokėtinoms sumoms inventurizuoti negavo 64 suderinimo aktų (43.614,63 Eur sumai). Gautinų ir mokėtinų sumų inventurizavimo aprašai Nr. 1, 3 sudaryti nesivadovaujant Inventurizacijos taisyklių nuostatų, nenurodyta gautinos arba mokėtinės sumos atsiradimo data, suderinimo data.	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama
7.6	Kontrolės ir audito tarnyba 2018-05-23 rašte Nr. KS-57 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir pažeidimų ilgalaikio turto apskaitos srityje“ pateikė nustatytus neatitikimus ir pažeidimus apie Sporto mokyklos 2017 metais klaidingai dar kartą nurašytą ilgalaikį materialųjį turtą (kuris buvo nurašytas 2011 metais) už 17.329,99 Eur pradinę vertę, dėl apskaitos programoje atliktų neteisingų įrašų. 2018 metais Sporto mokykla vėl inventurizavo Nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti ilgalaikį materialųjį turtą	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama

	(inventorizacijos aprašas Nr. 1) 15 vienetų, 17.329,99 Eur sumai. Nuvykus į įstaigą patikrinti šių ilgalaikio turto buvimo fakto, inventorizacijos komisijos pirmininko teigimu, šis turtas likviduotas ir įstaigoje jo nėra. Įstaigoje inventorizacijos atliekamos netinkamai, neįsitikinama turto buvimu.	
7.7.	Pasvalio sporto mokykloje maisto produktų inventorizacija atliekama kartą per metus, pažeidžiant Inventorizacijos taisyklių 8.2. punktą, kuriame nustatyta, kad maisto produktai inventorizuojami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
7.8.	Pasvalio sporto mokykla, pažeisdama Inventorizacijos taisyklių 8.3. punktą, pinigus kasoje inventorizavo ne kiekvieną mėnesį, o kartą į metus. Sporto mokykloje kas mėnesį buvo atliekami kasos patikrinimai.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
8.	Pasvalio sporto mokykla 2019-04-30 raštas Nr. KS-32	
8.1.	Sporto mokykla nesivadovavo Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 42 punkto nuostatomis, atskirais mėnesiais lėšas pervesdavo tik 1 kartą per mėnesį, nors viršijo leistiną 300 Eur sumą. Dideli teikiamų paslaugų lėšų likučiai likdavo kiekvieną mėnesio pabaigoje (sausio mėn. – 39,9 tūkst. Eur, gruodžio mėn. – 27,5 tūkst. Eur, kitais mėnesiais nuo 3,1, tūkst. Eur iki 9,4 tūkst. Eur). Be to, lėšos, gautos už teikiamas paslaugas, buvo naudojamos įstaigos reikmėms jų nepervedus į Finansų skyrių.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
8.2.	Sporto mokykla per 2018 metus gavo 1,4 tūkst. Eur pajamų iš biudžetinių įstaigų, kurias kaupė kitų lėšų sąskaitoje. Lėšos, gautos iš kitų biudžetinių įstaigų už teikiamas paslaugas, nebuvo naudojamos pagal vadovo patvirtintą išlaidų sąmatą, nors šioms įplaukoms uždirbti buvo patirtos sąnaudos. 2018 m. gruodžio 31 d. kitų lėšų banko sąskaitos likutis 9,5 tūkst. Eur.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
8.3.	Išlaidos, susijusios su teikiamų paslaugų pajamomis, kurios turėtų būti apmokamos teikiamų paslaugų lėšomis, apmokėtos iš savivaldybės biudžeto lėšų.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
8.4.	Mokėtinų – gautinų ataskaitos (forma Nr.4) duomenys neteisingi, nes pagal apskaitos registrų duomenis neįtraukta AB Panevėžio energija skola 7.437 Eur sumai.	x
8.5.	Sporto mokykla 416 Eur komandiruočių išlaidų apskaitė 2.2.1.1.1.16. ir 2.2.1.1.1.30. straipsniuose.	x
8.6.	Pasvalio sporto mokykla 1,8 tūkst. Eur transporto sąnaudų registravo ne 8706 sąskaitoje, o sąskaitoje 8710 „Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina“.	x
8.7.	Apskaitos registre Didžioji knyga (sąskaita 69521) nurodyta suma 41.255,17 Eur ir FBA (II.11. Sukauptos mokėtinų sumos) 41.255,17 Eur neatitinka pateikto Nepanaudotų atostogų žiniaraščio duomenų 29.453,50 Eur.	x
9.	Pasvalio rajono savivaldybės administracijai dėl darbo užmokesčio 2019-04-29 raštas Nr. KS-31	
	Išanalizavus Savivaldybės administracijos ir seniūnijų pareigybių sąrašus, nustatyta, kad:.	Įgyvendinimo terminas iki 2019-12-31
9.1.	2018-01-01 yra 13,75 neužimtų pareigybių, 2018-12-31 neužimtų 8 pareigybių;	

9.2.	Kai kurių pareigybių darbo krūvis kelia abejonių: Namišių ir Pušaloto seniūnijose- autobusų vairuotojo; Joniškėlio apylinkių ir Saločių seniūnijose – vairuotojo; Pasvalio miesto seniūnijoje – kėlimo sunkvežimio vairuotojo; seniūnijose – žemės ūkio specialisto, elektriko, traktorininkų, kūrėjų ir kt.	Informacijos nepateikė, žodžiu informavo, kad vykdomi etatų pertvarkymai Stebėsena tęsiama
9.3.	Joniškėlio miesto seniūnijoje patvirtintos staliaus, medkirčio, pirtininko, medžio drožėjo pareigybės (po1etatą), Pasvalio miesto seniūnijoje – dailidės pareigybė (1etatas), Pušaloto seniūnijoje– staliaus (0,5 etato) pareigybė. Abejonių kelia atliekamų funkcijų atitikimas pareigybei.	
9.4.	Savivaldybės tarybos sprendimuose Mero ir Mero pavaduotojo darbo užmokestis nėra patvirtintas, kaip nustatyta Vietos savivaldos įstatyme, tik pateiktos norminių teisės aktų, reglamentuojančių darbo užmokesčio nustatymą, dispozicijos.	Atsižvelgta darbo užmokestis patvirtintas įstatymų nustatyta tvarka
9.5.	Apie priedo už tarnybos stažą pasikeitimą Merui – 2017 m., o Mero pavaduotojui – 2018 m. Apskaitos skyrius teisės aktu ar kitu būdu neinformuotas. Apskaitos skyrius, neturėdamas teisinio pagrindo, padidėjusį priedą už tarnybos stažą skaičiavo Įstatymo pagrindu. Neužtikrinama vidaus kontrolės šioje srityje.	Atsižvelgta Juridinis ir personalo skyrius kas mėnesį pateikia informaciją Apskaitos skyriui apie politikų stažo pasikeitimus.
9.6.	Apie Administracijos direktoriaus tarnybos stažo Lietuvos valstybei ir priedo už tarnybos stažą pasikeitimą 2018 metais Apskaitos skyrius neinformuotas. Neturėdamas teisinio pagrindo, Apskaitos skyrius padidėjusį priedą už tarnybos stažą skaičiavo Įstatymo pagrindu. Neužtikrinama vidaus kontrolė šioje srityje.	Atsižvelgta Juridinis ir personalo skyrius kas mėnesį pateikia informaciją Apskaitos skyriui apie valstybės tarnautojų stažo pasikeitimus.
9.7.	Savivaldybės administracija valstybės tarnautojams 2018 metais neteisėtai (pažeisdama tuo metu galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 26 str. 2 d.) priskaičiavo 5,7 tūkst. Eur priemonių ir 1,8 tūkst. Eur valstybinio socialinio draudimo įmokų.	Neatsižvelgta biudžetui padaryta žala neatlyginta
9.8.	Valstybės tarnautojams neteisingai skaičiuojamas valstybės tarnybos stažas, nesivadovaujama Darbo kodekso 14 straipsnyje nustatyta terminų skaičiavimo tvarka.	Atsižvelgta
9.9.	Dėl neteisingai Savivaldybės administracijos apskaitos skyriaus apskaičiuoto priedo už tarnybos stažą ir už klase seniūnui priskaičiuota 152,72 Eur per daug, dėl to neteisingai išskaičiuoti gyventojų pajamų mokesčiai, sveikatos draudimo ir VSD įmokų priskaitymai.	Atsižvelgta darbo užmokestis perskaičiuotas
9.10.	Audito metu nustatėme, kad 2018 metais atleidžiant darbuotojus iš pareigų, administracijos direktoriaus įsakymuose dėl darbuotojų atleidimo nenurodomas nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų likutis. Įsakymų projektus rengia Juridinis ir personalo skyrius, bet personalo valdymo funkciją vykdo nepilnai	Atsižvelgta
10.	Pasvalio Lėvens pagrindinei mokyklai Pasvalio Svalios progimnazijai Pasvalio Petro Vileišio gimnazijai Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijai Pasvalio Riešuto mokyklai Pasvalio sporto mokyklai dėl darbo apmokėjimo sistemos ir etatų 2019-05-28 raštas Nr. KS-38 2019-05-29 raštas Nr. KS-40 2019-05-30 raštas Nr. KS-41 2019-06-05 raštas Nr. KS-42 2019-06-06 raštas Nr. KS-44 2019-06-07 raštas Nr. KS-45	

10.1.	Mokyklose yra neužimtų etatų 2018-12-31: Sporto mokykloje – 1,79 etato; Pasvalio Svalios progimnazijoje – 2,18 etato; Riešuto mokykloje – 6,51 etato; Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijoje – 2,38 etato; Lėvens pagrindinėje mokykloje – 6,48 etato.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
10.2.	Pareigybių sąrašuose ir aprašymuose nurodyti netikslūs pareigybių lygiai.	Atsižvelgta
10.3.	Mokyklų patvirtintos Darbo apmokėjimo sistemos nėra išsamios, jos nepilnai atitinka darbo kodekse, valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo, Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktų rekomendacijų reikalavimus, todėl turi būti patikslintos.	Atsižvelgta
10.4.	Mokyklos aplinkos aprūpinimas yra savarankiška Savivaldybės funkcija, finansuojama Savivaldybės biudžeto lėšomis. Savivaldybėje nėra nustatyti aptarnaujančio personalo normatyvai, todėl negalime įvertinti aptarnaujančio personalo poreikio.	x
11.	Pasvalio rajono savivaldybės administracijai dėl aptarnaujančio personalo įstaigose 2019-06-07 raštas Nr. KS-46	
	Audito metu negalėjome pagrįstai įvertinti mokyklų ir kitų įstaigų aptarnaujančio personalo (elektrikų, valytojų, kiemsargių, budėtojų ir kt.) pareigybių (etatų) pagrįstumo, nes Savivaldybėje nėra patvirtintų normatyvų. Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybės administracijoje nenustatytos aukščiausio lygio vidaus kontrolės priemonės ir procedūros, kurios užtikrintų Savivaldybės kontroliuojamų įstaigų aptarnaujančio personalo etatų pagrįstumo kontrolę.	Neįgyvendinta Savivaldybės administracija 2019-06-28 raštu Nr. ARB-1274 informavo, kad įstaigų veiklos priežiūrą atlieka struktūrinis padalinys, kuriojantis tą sritį. Detalią informaciją apie kuriojamos srities įstaigų aptarnaujantį personalą pateikė tik Socialinės paramos ir sveikatos skyrius. Stebėsena tęsiama
12.	Pasvalio rajono savivaldybės administracijai dėl mokinių pavėžėjimo organizavimo Patikrinimo aktas 2019 m. vasario 12 d. Nr. KPA-1	
12.1.	Savivaldybėje nenustatyta pavėžėjimo išlaidų kompensavimo tvarka ir nekompensuojama mokiniams vykstant tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, nors Transporto lengvatų įstatymas tokią lengvatą mokiniams numato.	Atsižvelgta Tarybos sprendimu pakeistas (2019-08-21 Nr. T1-160) Mokinių pavėžėjimo organizavimo ir kelionės išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas
12.2.	Savivaldybės taryba patvirtino Mokinių vežiojimo organizavimo ir kelionės išlaidų kompensavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), kuriame neaparta išlaidų, pavežant tėvų (globėjų) transportu kompensavimo tvarka.	
12.3.	Aprašo 18.2. punkto nuostata, kad Savivaldybė kompensuoja visas vaikų važiavimo išlaidas Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namuose gyvenantiems vaikams, <i>važiuojantiems Mokinio pažymėjime nurodytu maršrutu vietinio reguliaraus susisiekimo transportu tik ne pamokų metu vykstantiems į namus ar pas globėjus ir grįžtantiems į Vaikų globos namus</i> nelogiška, nes Grūžių globos namai pažymėjimų neišduoda.	
12.4.	558 Savivaldybė priešmokyklinio ugdymo ir 1 – 8 klasių mokiniams kelionės išlaidos kompensuojamos ne iki artimiausios atitinkamą bendrojo ugdymo programą vykdančios mokyklos, neekonomiškai naudojamos Savivaldybės biudžeto lėšos. Nesivadovaujama Švietimo įstatymo, Transporto lengvatų įstatymo bei Aprašo nuostatomis.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
12.5.	Savivaldybėje į mokyklą ir atgal pavežami aštuoni arčiau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenantys mokiniai, kurie mokosi pagal	Vertinsime audito metu . Stebėsena tęsiama

	priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, nesivadovaujama Švietimo įstatymo, Transporto lengvatų įstatymo bei Aprašo nuostatomis.	
12.6.	Nesivadovaujama Aprašo nuostatomis, kurios įpareigoja mokyklą, kuriai priskirtas mokyklinis ar geltonasis autobusas, kiekvienais mokslo metais iki rugsėjo 10 d., suderinusi su Administracijos Švietimo ir sporto skyriumi, Pasvalio AP administracija ir mokyklomis, suderinti specialųjį reisą ir tik tada patvirtinti grafiką. Reisai nėra derinami.	Vertinsime audito metu . Stebėseną tęsiama .
12.7.	Pasvalio autobusų parkas pavežamų mokinių pažymėjimų nepaženkina, kaip nustatyta Apraše, o mokyklos net ne visiems mokiniams yra išdavusios mokinio pažymėjimus.	x
12.8.	Mokyklos nepateikia, arba pateikia pavėluotai ataskaitas apie pavežamus mokinius.	x
12.9.	Švietimo ir sporto skyrius netinkamai tvarko gautus dokumentus, jų neregistruoja. Savivaldybės administracija turi užtikrinti, kad visi gauti dokumentai būtų laiku ir tinkamai užregistruoti ir nukreipti atsakingam asmeniui.	Vertinsime audito metu . Stebėseną tęsiama
12.10	Dokumentus dalis mokyklų teikė be lydraščių ir ne DVS sistema. Savivaldybės administracijai užtikrinti, kad visos biudžetinės įstaigos, kurios naudoja DVS sistemą, dokumentus ir kitą korespondenciją teiktų tik šia sistema, kad būtų galima užtikrinti dokumentų atsekamumą.	Vertinsime audito metu Stebėseną tęsiama
12.11.	UAB „Pasvalio autobusų parkas“ pajamas už vežiojamų mokinių paslaugą apskaito ne tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos uždirbamos, nes Apraše nustatyta, kad mokyklos pavežtų mokinių sąrašus turi pateikti iki kito mėnesio 15 d., o pagal Mokinių pavėžėjimo sutartį, sąskaitą už paslaugą UAB „Pasvalio autobusų parkas“ Savivaldybės administracijai turi pateikti iki kito mėnesio 10 d.	Vertinsime audito metu Stebėseną tęsiama .
12.12.	UAB „Pasvalio autobusų parkas“ apskaičiuotos pajamos už pavežamus mokinius yra neteisingos dėl to, kad: 1) ne visos mokyklos pateikė Ataskaitas; 2) mokyklos skirtingai suprato Ataskaitų pildymo tvarką; 3) mokyklų pateikti duomenys apie pavežamų mokinių skaičių per mėnesį netikslūs, nes mokyklos neturi duomenų koku būdu kiekvienas mokinis kasdien vyksta į mokyklą ir į namus (pvz. nuosavu transportu, veža tėvai, veža draugai ir pan.); 4) mokyklos pateikia ataskaitas, kuriose nurodomi ir mokiniai, gyvenantys arčiau nei 3 kilometrai iki mokyklos, ir mokiniai, vykstantys, ne iki artimiausios bendrojo ugdymo mokyklos, už kuriuos Transporto, Švietimo įstatymai, bei Aprašas lengvatų nenumato; 5) Netikslūs duomenys apie pavežamus mokinius Sporto mokyklos ir Muzikos mokyklos ataskaitose, nes dalis mokinių neformaliojo ugdymo įstaigas lanko po pamokų, o ne parvažiuoja į namus ir vėl grįžta; 6) dėl didelio duomenų kiekio apdorojimo rankiniu būdu per trumpą laiką pasitaiko aritmetinių skaičiavimo klaidų, neteisingai pritaikyto maršruto įkainio ir kt.	x
12.13.	Švietimo ir sporto skyrius nekontroliuoja mokinių pavėžėjimo organizavimo proceso ir išlaidų už suteiktas paslaugas apskaičiavimo teisingumo.	Vertinsime audito metu Stebėseną tęsiama .
12.14.	Kai kuriose mokyklose geltonieji/mokykliniai autobusai panaudojami neracionaliai. Pvz. Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla, turinti 2 geltonuosius autobusus po 19 vietų, į mokyklą ir į	Vertinsime audito metu. Stebėseną tęsiama .

	namus paveža tik 22 mokinius, kai tuo tarpu Pumpėnų gimnazija, turinti 3 geltonuosius autobusus, paveža į mokyklą/į namus 122/147 mokinius, arba Vaškų gimnazija, turinti 2 autobusus, į namus paveža 106 mokinius, arba Pajiešmenų pagrindinė mokykla, turinti 1 geltonąjį autobusą, paveža į mokyklą į namus 45/60 mokinių. Pasvalio Petro Vileišio gimnazija, turinti 1 geltonąjį autobusą, mokinių į mokyklą ir į namus nepaveža.	
12.15.	UAB „Pasvalio autobusų parkas“, skaičiuodamas pajamas už moksleivių pavėžėjimo paslaugą specialiaisiais reisais, nesivadovavo Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio nuostatomis ir keturiems specialiesiems reisams taikė lengvatinį 9 proc. PVM tarifą, o ne standartinį 21 proc. PVM tarifą.	Atsižvelgta Specialiesiems reisams standartinis PVM tarifas skaičiuojamas nuo 2019-09-01
13.	UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veiklos auditas Audito ataskaita 2019-09-20 Nr. A-2	
13.1.	Bendrovė neanalizavo keleivių srautų intensyvumo ir susidarančių nuostolių maršrutuose, todėl Savivaldybės tarybai pateikti tvirtinti ir tie maršrutai, kuriais naudojasi per mėnesį vos keli keleiviai, o atskiruose reisuose keleivių iš viso nebūna. Savivaldybės taryba nėra patvirtinusi visuomenei būtinų maršrutų organizavimo tvarkos ir kriterijų, kuriais vadovaujantis priimami sprendimai dėl visuomenei būtinų maršrutų organizavimo tikslingumo. Siekiant užtikrinti efektyvesnę Bendrovės veiklą, nustatyti visuomenei būtinų maršrutų organizavimo tvarką ir kriterijus.	Įgyvendinimo terminas 2020-04-01
13.2.	Siekiant užtikrinti Bendrovės veiklos stabilumą ir savalaikį atsiskaitymą, laiku sudaryti sutartis dėl mokinių pavėžėjimo ir nuostolių kompensavimo, jose nustatyti atsiskaitymo terminus ir delspinigius už įsipareigojimų nevykdymą, atsiskaityti sutartyse nustatytais terminais. Sutartyje dėl nuostolių kompensavimo nustatyti 1 km ridos savikainą, iki kurios kompensuojami nuostoliai.	Subjekto nuomonė. Atsiskaitymai bus vykdomi pagal turimas finansines galimybes. Stebėsena tęsiama . Įgyvendinimo terminas 2020-04-01
13.3.	Siekiant užtikrinti efektyvesnę Bendrovės veiklą, nuolat analizuoti keleivių srautus ir įvertinti maršrutų reikalingumą. Nustačius nereikalingus – inicijuoti jų nutraukimą.	Įgyvendinimo terminas 2020-05-29
13.4.	Bendrovės nustatytas buveinės adresas nesutampa su faktine Bendrovės direktoriaus rezidavimo vieta Patikslinti Bendrovės buveinės adresą pagal faktinę vienasmenio valdymo organo rezidavimo vietą.	Atsižvelgta Savivaldybės tarybos 2020-02-26 sprendimu Nr. T1-38 patikslintas Bendrovės buveinės adresas.
13.5.	Bendrovėje nėra užtikrinamas apskaitos tvarkymas vadovaujantis teisės aktais – patvirtintas sąskaitų planas ir apskaitos politika neatitinka Bendrovės poreikių, ne visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitomi teisės aktų nustatyta tvarka, finansinių ataskaitų duomenys nėra pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis, nepatvirtinta sąnaudų, tenkančių priemiesčio, tarpvietės ir užsakomiesiems maršrutams ir kitoms vykdomos veiklos sritims paskirstymo tvarka, todėl visos sąnaudos apskaitomos bendrai. Bendrovė nuostolių apskaičiavimo ataskaitose Savivaldybei įtraukė ne tik tiesiogiai susijusias su vykdoma keleivių pavėžėjimo paslauga, bet ir kitas netipinės veiklos sąnaudas, o Savivaldybė jas kompensavo. Kadangi Bendrovės apskaitos duomenys nėra patikimi, o finansinių ataskaitų duomenys, iš kurių skaičiuojami Bendrovės veiklos	

	efektyvumo ir stabilumo rodikliai, nekorektiški, negalėjome šių rodiklių įvertinti. Patikslinti apskaitos politiką, sąskaitų planą, registrų sąrašą, dokumentų saugojimo tvarką.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> 2019-12-31 direktoriaus įsakymu Nr. DĮ-94 patvirtinta Dokumentų saugojimo tvarka Stebėsena tęsiama
13.6.	Apskaityti apskaitoje neapskaitytą ilgalaikį turtą.	Įgyvendinimo terminas 2020-10-31
13.7.	Bendrovės turto ir įsipareigojimų inventorizaciją atlikti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis	<i>Vertinsime audito metu.</i> 2020-02-11 raštu Nr. SD-46 UAB „Pasvalio autobusų parkas“ informavo, kad inventorizacija atlikta teisės aktų nustatyta tvarka. Stebėsena tęsiama .
13.8.	Likvidumo rodikliai rodo, kad Bendrovė yra moki, savo trumpalaikiu turtu gali padengti trumpalaikius įsipareigojimus, tačiau vykdo pernelyg konservatyvią pinigų valdymo politiką, kuri pasižymi dideliu laikomu pinigų kiekiu. Beveik visais audituojamo laikotarpio mėnesiais Bendrovė turėjo nuo 50 iki 130 tūkst. Eur pinigų ir tuo pačiu metu 27 - 83 tūkst. Eur skolų tiekėjams. Bendrovės vadovybė, turėdama pinigų, dėsė atsiskaityti su tiekėjais. Apyvartinio kapitalo valdymo efektyvumas Bendrovėje žemas, išskyrus atsargų apyvartumą. Labai žemi trumpalaikių gautinų sumų apyvartumo rodikliai rodo, kad Bendrovė pernelyg priklauso nuo pavėluotai atsiskaitančių pirkėjų ir Savivaldybės, kurios atsiskaitymas už nuostolingus maršrutus užtrunka iki 6 mėnesių, o jos skola sudaro apie 97 proc. visų gautinų sumų. Žemi mokėtinų sumų apyvartumo rodikliai vienareikšmiškai rodo papildomo apyvartinio finansinio kapitalo poreikį Užtikrinti, kad nebūtų įšaldomi pinigai, o atsiskaitoma su tiekėjais	Įgyvendinimo terminas 2020-03-15
13.9.	Nepatvirtinta Bendrovės valdymo struktūra ir pareigybės, abejotinas kai kurių pareigybių reikalingumas, tobulintini vidaus tvarką, darbo apmokėjimą reglamentuojantys dokumentai, darbuotojų pareiginiai nuostatai, taikomi pasenę darbo organizavimo metodai, daug rankinio darbo apskaitos ir valdymo procesuose, tik audito metu sumažintos atlyginimų mokėjimo darbuotojams kasoje apimtys rodo, kad žmogiškieji ištekliai Bendrovėje valdomi nepakankamai efektyviai Patvirtinti Bendrovės valdymo struktūrą, pareigybių sąrašą ir pareigybių, į kurias priimama konkurso būdu, sąrašą.	Atsižvelgta Patvirtinta 2020-03-02 direktoriaus įsakymu Nr. DĮ-21
13.10	Patikslinti pareigybių aprašymus, darbo tvarkos taisykles, darbo apmokėjimo sistemą	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Patvirtintos Darbo tvarkos taisyklės, Darbo apmokėjimo sistema. Įgyvendinimo terminas 2020-04-01
13.11.	Atlikus faktinį turto patikrinimą rasti: nuo 2007 m. apskaitoje neregistruoti 3 pastatai, 1 pastatas užregistruotas apskaitoje, nors turėjo būti nurašytas; trys autobusai, valdomi patikėjimo, panaudos pagrindais, nebevažiuojantys, apardyti arba ardomi, vienas iš jų – nevažiuojantis 4 metus. Turto įvedimo į eksploataciją data Bendrovėje visada sutampa su įsigijimo data, neatsižvelgiama į faktinę turto eksploataavimo pradžią. Į ilgalaikio turto savikainą neįtrauktos jo pristatymo ir paruošimo eksploatacijai išlaidos, todėl	

	savikaina registruota apskaitoje yra sumažinta. Turto nurašymo aktuose nenurodyta informacija apie nurašymo priežastis, jo likvidavimą ir gautas liekamąsias medžiagas. Nebalansinėje sąskaitoje neapskaičiuoti pagal panaudos ir patikėjimo sutartis gauti 18 autobusų ir du išsinuomotų žemės sklypai. Autobusai naudojami neefektyviai: į reusus leidžiami autobusai, kurių kuro sąnaudos didesnės (30-33 litrai 100 km), tuo tarpu ekonomiškiau autobusai, kurių kuro sąnaudos 27-28 litrai 100 km, nenaudojami. Nepakankamai panaudojami autobusai, kurių kuro sąnaudos 14-15 litrų 100 km, jų vidutinė rida per mėnesį apie 950 km, kai kitų autobusų – virš 2000 km (2.2 poskyris, 25 psl.) Išanalizuoti Bendrovės veikloje nenaudojamų autobusų reikalingumą ir spėsti klausimą dėl autobusų parko optimizavimo ir atnaujinimo	Igyvendinimo terminas 2020-05-28
13.12.	Direktoriaus įsakymuose dėl kuro normų nustatymo nenurodomas kuro normos nustatymo pagrindas, nustatėme atvejų, kai kuro normos skaičiuojamos nesant direktoriaus įsakymo, arba nesivadovaujama įsakymu. Negalėjome įsitikinti kroviniui automobiliui degalų nurašymo pagrįstumu ir jo važavimo tikslumu. Nurašydama natūralias kuro netektis, Bendrovė vadovavosi devynis metus nebegaliojančiu teisės aktu ir jame nustatytomis kuro natūralios netekties normomis Užtikrinti, kad kuras transporto priemonėms būtų nurašomas pagrįstai.	Atsižvelgta 2019 m. lapkričio mėn. visiems autobusams direktoriaus įsakymu nustatytos kuro normos.
13.13.	Išigydamą prekes, paslaugas ir darbus, Bendrovė viešųjų pirkimų procedūrą 2016 – 2018 m. nevykdė, išskyrus dyzelinio kuro pirkimą 2018 metais. Bendrovėje sukurtos vidaus kontrolės procedūros viešųjų pirkimų organizavimo ir lėšų valdymo srityje neveiksmingos ir neužtikrina, kad lėšos būtų naudojamos ekonomiškai ir pagal teisės aktų reikalavimus. Dyzelinio kuro pirkimo sutartyse nustatytos nepagrįstai didelės 0,2 proc. palūkanos už pradelstą atsiskaityti dieną, neracionalūs 120-180 dienų atsiskaitymo terminai, kurie galimai turėjo įtakos didelei dyzelinio kuro kainai. Bendrovė, organizuodama viešuosius pirkimus ir nustatydamą racionalius atsiskaitymo su teikėjais terminus, vien tik už dyzelinį kurą 2016-2018 metais galėjo sutaupyti apie 32-36 tūkst. Eur. Bendrovės vadovybė informavo, kad nuo 2019 metų viešieji pirkimai vykdomi teisės aktų nustatyta tvarka. Vykdant viešuosius pirkimus, nustatyti racionalius atsiskaitymo terminus su teikėjais.	Igyvendinimo terminas 2022-01-01
13.14.	Juridinių asmenų registre nurodyta Bendrovės buveinė nesutampa su faktine direktoriaus rezidavimo vieta, nes Savivaldybės taryba jos nepatiksino. Į Bendrovės valdybą buvo paskirti Savivaldybės administracijos darbuotojai, tiesiogiai atsakingi už Bendrovės priežiūrą ir kontrolę, tai galėjo turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklos priežiūros ir kontrolės efektyvumui. Valdyba nepatvirtino Bendrovės valdymo struktūros ir pareigybių, neanalizavo Bendrovės veiklos, atleido direktorių nebeturėdama įgaliojimų, o sprendimus priėmė nesant patvirtinto darbo reglamento. Neįvertinamas Bendrovės veiklos rezultatyvumas, nes valdyba nepatvirtino veiklos strategijos, nenustatė, siektinų veiklos ir finansinių rodiklių Bendrovei. Direktorius neatsiskaitė steigėjui, neteikė informacijos valdybai apie ūkinę-finansinę veiklą.	Atsižvelgta

	Spręsti Valdybos 2019 m. liepos 18 d. neteisėto posėdžio sprendimo padarinių klausimus dėl direktoriaus atleidimo ir laikinai pavaduojančio asmens, iki bus išrinktas naujas direktorius, paskyrimo.	
13.15.	Parengti ir pateikti tvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriui Bendrovės veiklos strategiją.	Neįgyvendinta Strategiją patvirtino ne įgaliotas subjektas Stebėsena tęsiama
13.16	Kasmet Įstatymų nustatyta tvarka teikti veiklos ataskaitas ir kitą informaciją Savivaldybės tarybai.	Įgyvendinimo terminas 2020-05-01
14.	2018 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo naudojimo ir disponavimo jais audito ataskaita, 2019 -07-15 Nr. A-2	
14.1.	Biologinį turtą įvertinti ir apskaityti teisės aktų nustatyta tvarka.	Atsižvelgta Savivaldybės administracijos 2020-02-10 raštas ARB-252
14.2.	Nustatyti vieningą apskaitos politiką ir sąskaitų planą visiems konsoliduojamiems subjektams.	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus įsakymu 2019-08-12 Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika. Įsakymu 2019-11-29 Nr. DV-738 patvirtintas VSS grupės vieningas bendrasis sąskaitų planas
14.3.	Ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos informacinę sistemą, kad duomenys į finansinių ataskaitų rinkinius ir VSAKIS būtų perkeliama automatinio būdu.	Įgyvendinimo terminas 2020-03-15
14.4.	Nustatyti priemones (procedūras), užtikrinančias tinkamą vidaus kontrolės veikimą, kad būtų laikomasi subjekto principo ir apskaitoma tik tam subjektui priklausančios sąnaudos ir turtas.	<i>Vertinsime audito metu</i> Stebėsena tęsiama
14.5.	Nustatyti tvarką, kuri užtikrintų teisingą gautų lėšų iš valstybės, kitų valstybių, tarptautinių organizacijų ir ES apskaitą Ižde ir pateikimą BVAR.	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus įsakymas 2019-07-22 Nr. DV-421
14.6	Siekiant skaidraus ir aiškaus biudžeto sudarymo, tobulinti biudžeto rengimo procesą, papildyti Biudžeto rengimo tvarką.	Įgyvendinta Atsižvelgta Tarybos sprendimas 2019-06-26 Nr. T1-140
14.7.	Numatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad Savivaldybės skola nedidėtų.	Įgyvendinimo terminas 2020-03-30
14.8.	Numatyti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad sudarytos pirkimų sutartys būtų pavišintos laiku. Paskirsime atsakingą asmenį, kuris kiekvieno mėnesio 1-5 dienomis peržiūrėtų DVS sutarčių registre sudarytas ir užregistruotas pirkimo sutartis ir sutikrintų, ar šios pirkimo sutartys tinkamai ir laiku pavišintos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje	Atsižvelgta 2020-02-11 raštu Nr. ARB-265 Savivaldybės administracija informavo, kad kiekvienoje sudarytoje pirkimo sutartyje nurodomi atsakingi asmenys už sutarties vykdymą, kurie taip pat atsakingi už sutarties paskelbimą IS.
14.9.	Sugriežtinti sutarčių vykdymo kontrolę, o nevykdant sutarties sąlygų – taikyti sutarties vykdymo užtikrinimo priemones. Įpareigosime atsakingus asmenis už sutarties vykdymą informuoti Apskaitos skyrių dėl delpinigių skaičiavimo.	Atsižvelgta 2020-02-11 raštu Nr. ARB-265 Savivaldybės administracija informavo, kad kiekvienoje sudarytoje pirkimo sutartyje nurodomi atsakingi asmenys už sutarties vykdymą, kurie atsakingi ir

		už užtikrinimo priemonių taikymą atsiradus aplinkybėms.
14.10	Siekiant efektyvaus biudžeto lėšų ir turto naudojimo, pakeisti mokinių pavėžėjimo organizavimo tvarką, kuri būtų pagrįsta racionaliomis darbo sąnaudomis, teisingų pajamų apskaičiavimu už atliktą paslaugą ir užtikrintų optimalų mokyklinių autobusų panaudojimą. Peržiūrėsime mokyklinių autobusų maršrutus, parengsime ir pateiksime Savivaldybės tarybai svarstyti mokinių pavėžėjimo organizavimo tvarką.	Atsižvelgta Tarybos sprendimu 2019-08-21 Nr. T1-160 patvirtintas Mokinių pavėžėjimo organizavimo ir kelionės išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas Stebėsena tęsiama
14.11.	Ištirti neteisėto priemonių paskyrimo aplinkybes ir įstatymų nustatyta tvarka išieškoti neteisėtai išmokėtas sumas.	Neįgyvendinta žala neatlyginta (informacija pateikta raštu 2019-12-23 Nr. ARB-2472)
14.12	Siekiant racionalaus biudžeto lėšų panaudojimo, valstybės biudžeto lėšas, skirtas savivaldybei perduotų funkcijų vykdymui, naudoti kaip darbo užmokesčio šaltinį, neskiriant priemonių forma.	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus įsakymas 2019-07-04 Nr. DV-392 Stebėsena tęsiama
14.13	Tobulinti Pasvalio rajono savivaldybės administracijos darbo tvarkos reglamento nuostatas, susijusias su įsakymu projektų dėl priemonių ir premijų derinimo, siekiant užtikrinti tinkamą ir efektyvią skirtų asignavimų panaudojimo kontrolę.	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus įsakymas 2019-11-11 Nr. DV-9, pakeistas 34-1 punktas (informuota raštu 2019-12-23 Nr. ARB-2472)
14.14	Išanalizuoti 2003 metais Savivaldybės tarybos patvirtintą Valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymosi atostogų apmokėjimo tvarką, suderinti jos nuostatas su galiojančiais teisės aktais arba panaikinti.	Atsižvelgta Tarybos sprendimas 2019-11-27 Nr. T1-233 (informuota raštu 2019-12-23 Nr. ARB-2472)
14.15	Išanalizuoti, ar Savivaldybės tarybos patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius Savivaldybės įstaigose yra optimalus, stiprinti žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą aukščiausiu lygiu biudžetinėse įstaigose, nustatyti pareigybių skaičiaus kriterijus ir užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių analizę įstaigose.	Neįgyvendinta Detalią informaciją apie kuruojamos srities įstaigų aptarnaujantį personalą pateikė tik Socialinės paramos ir sveikatos skyrius. Stebėsena tęsiama
14.16	Spręsti klausimą dėl Pasvalio sporto mokyklos teikiamų paslaugų (maitinimo, transporto nuomos) nutraukimo, kurios nėra susijusios su tiesiogine įstaigos veikla ir nebūdingos viešajam sektoriui.	Įgyvendinimo terminas 2020-05-31

3 priedas

**AUDITUOTIEMS SUBJEKTAMS PATEIKTŲ PASTEBĖJIMŲ IR
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA**

Eil. Nr.	Audituojamo subjekto pavadinimas/ Pastebėjimai ir rekomendacijos	Informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą
1.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2009 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo auditas	
	Siekiant užtikrinti skaidrų ir aiškų sporto šakų rėmimą Savivaldybės biudžeto lėšomis, siūlome patvirtinti Savivaldybės sporto strategiją, nustatyti remiamo sporto kryptis ir prioritetus.	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama
2.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2011 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo auditas	
2.1.	Stiprinti strateginį planavimą, rezultatų vertinimo sistemą, o ypač- stebėseną	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
2.2.	Siekiant užtikrinti teisingą ir patikimą informaciją Savivaldybės KFAR, nustatyti vieningus visiems VSS pagrindinius apskaitos politikos ir ataskaitų rinkinių rengimo principus	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus 2019-08-12 įsakymu Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika
2.3.	Teisės aktų nustatyta tvarka įteisinti žemę po patikėjimo teise valdomais pastatais, statiniais bei kapinėmis ir apskaityti pagal VSAFAS reikalavimus.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
3.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA Savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų auditas	
3.1.	Savivaldybėje nepakankamai skaidrios ir aiškos Savivaldybės biudžeto projekto sudarymo, vertinimo, derinimo procedūros iki biudžeto projekto pateikimo Savivaldybės tarybai	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
3.2.	Savivaldybės įstaigose yra neužimtų etatų. Nelykdoma jų kontrolė, neanalizuojamos priežastys. Asignavimai darbo užmokesčiui planuojami ir skiriami maksimaliam patvirtintam pareigybių (etatų) skaičiui, neatsižvelgiant į tai, kad yra ir neužimtų etatų.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
3.3.	Nustatyti ir aprašyti konkrečias priemones, kurios užtikrintų, kad, įgyvendinant investicinius projektus nebūtų patiriamos netinkamos finansuoti iš ES struktūrinių fondų išlaidos. Pareikalauti atsakomybės iš	Neįgyvendinta

	Savivaldybės administracijos darbuotojų, dėl kurių netinkamo pareigų atlikimo tokios išlaidos patiriamos.	
3.4.	Siekiant užtikrinti teisingą ir patikimą informaciją Savivaldybės KFAR, nustatyti vieningus visiems VSS pagrindinius apskaitos politikos ir ataskaitų rinkinių rengimo principus	Atsižvelgta. Administracijos direktoriaus 2019-08-12 įsakymu Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika
3.5	Spręsti klausimą dėl Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros linijų) perleidimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.	Neįgyvendinta
4.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2013 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo auditas	
4.1.	Biudžetinių įstaigų ir Savivaldybės administracijos apskaitos politikų nevienodumas apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai.	Atsižvelgta. Administracijos direktoriaus 2019-08-12 įsakymu Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika
4.2.	Išlieka formalus požiūris į turto valdymą – neužtikrinama, kad turtas būtų valdomas teisėtai, siekiant maksimalios naudos. Dalis apskaityto registruotino nekilnojamojo turto neįregistruota viešuosiuose registruose kaip reikalauja teisės aktai, nepakankamai sparčiai Savivaldybėje vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų ir kitų registruotinių daiktinių teisių įforminimas. Įstaigos nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyto viešosios teisės principo laikymosi, kad sandoriai dėl savivaldybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės ir savivaldybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais, nes suteikė teisę naudotis patikėjimo teise valdomu, naudojamu ir disponuojamu turtu subjektams, kuriems jis negalėjo būti perduotas naudoti neatlygintinai, tuo privačioms įmonėms suteikė teisę neatlygintinai naudotis savivaldybės turtu ir joms gauti naudą bei negavo pajamų už turto nuomą. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą, neužtikrino turto apsaugos, nes nekontroliavo, ar turto gavėjai laikosi sutarčių reikalavimų, ar savo lėšomis apdraudė gautą turtą, panaudos sutartyse nenustatė pareigos panaudos gavėjui apdrausti gautą turtą, kaip nustato Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
4.3.	Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui, o ypač priedams bei priemonoms būtų naudojamos skaidriai ir racionaliai.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
4.4.	Inventorizacijos atliekamos formaliai. Iki šiol neišspręstas klausimas dėl Savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo ir nesivadovaujama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje įtvirtintais visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
4.5.	Esama Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos organizacinė struktūra (trisdešimt du padaliniai kaimuose) neleidžia efektyviausiu būdu	Neatsižvelgta Biblioteka parengė tinklo optimizavimo programą 2013-2017 metams ir pateikė Savivaldybės tarybai

	įgyvendinti jai keliamų tikslų ir uždavinių. Spręsti Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūros optimizavimo klausimą.	svarstymui, tačiau iki šiol sprendimai dėl jos veiklos optimizavimo nėra priimti. Optimizavimas nevyksta. Stebėseną tęsiama
5.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais audito ataskaita 2015-07-15 Nr. A-11	
5.1.	Biudžetinių įstaigų ir Savivaldybės administracijos apskaitos politikų nevienodumas apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai.	Atsižvelgta. Administracijos direktoriaus 2019-08-12 įsakymu Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika
5.2.	Išlieka formalus požiūris į turto valdymą – neužtikrinama, kad turtas būtų valdomas teisėtai, siekiant maksimalios naudos. Dalis apskaityto registruotino nekilnojamojo turto neįregistruota viešuosiuose registruose kaip reikalauja teisės aktai, nepakankamai sparčiai Savivaldybėje vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų ir kitų registruotinių daiktinių teisių įforminimas. Įstaigos, perduodamos laikinai naudotis panaudos ar kitais pagrindais Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių turtą, neužtikrina turto apsaugos, nes nekontroliavo, ar turto gavėjai laikosi sutarčių reikalavimų, ar savo lėšomis apdraudė gautą turtą, panaudos sutartyse nenustatė pareigos panaudos gavėjui apdrausti gautą turtą, kaip nustato Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.	Iš dalies atsižvelgta Stebėseną tęsiama
5.3.	Inventorizacijos atliekamos formaliai. Iki šiol neišspręstas klausimas dėl Savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo ir taip nesivadovaujama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje įtvirtintais visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais.	Iš dalies atsižvelgta Stebėseną tęsiama
6.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2015 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo audito ataskaita 2016-07-14 Nr. A-12	
6.1.	Konsoliduojamų subjektų apskaitos politikų nevienodumas apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai. Nuo 2016 m. teisės aktuose numatyta prievolė apskaitos politiką ir sąskaitų planą suderinti su kontroliuojančiu subjektu, tačiau iki šiol biudžetinių įstaigų apskaitos politikos ir sąskaitų planai nėra suderinti.	Atsižvelgta. Administracijos direktoriaus 2019-08-12 įsakymu Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika
6.2.	Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijoje skiriant priemokas valstybės tarnautojams nesilaikoma Valstybės tarnybos įstatymo nuostatų, reglamentuojančių priemokų skyrimą: įsakymuose nurodomas neteisingas priemokos teisinis pagrindas, neatsižvelgiama į Įstatymo nustatytą maksimalią vienerių metų priemokų mokėjimo trukmę. Vienam valstybės tarnautojui priemoka skirta už jo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų vykdymą, neteisėtai išmokėta 890,58 Eur priemoka ir priskačiuota 276,08 Eur VSD įmokų. Biudžetui padaryta 1.166,66 Eur žala.	Neįgyvendinta Žala nepadengta
6.3.	Įstaigos neužtikrina Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje nustatytų visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo, viešosios teisės principų laikymosi, nes prieš sudarydamos panaudos sutartis nepareikalavo iš panaudos gavėjų pateikti rašytinį įsipareigojimą panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti; subjektams leido naudotis Savivaldybės turtu	Iš dalies atsižvelgta Stebėseną tęsiama

	neatlygintinai ir gauti naudą, o Savivaldybė negavo pajamų už turto nuomą, nekontroliavo, kaip laikomasi sutartinių įsipareigojimų, neužtikrino turto apsaugos.	
6.4.	Dalis apskaityto registruotino Savivaldybės nekilnojamojo turto ir daiktinių teisių į jį neįregistruota viešuosiuose registruose, kaip reikalauja teisės aktai. Nepakankamai sparčiai Savivaldybėje vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų, kapinių, registruotinių daiktinių teisių įforminimas. Administracija įsipareigojo iki 2017-12-31 parengti dokumentų sutvarkymo, įregistravimo, apskaitymo strategiją bei finansavimo šaltinius.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Stebėsena tęsiama
6.5.	Savivaldybėje turto inventORIZACIJOS atliekamos formaliai, nesivadovaujant InventORIZACIJOS taisyklėmis. Iki šiol neišspręstas klausimas dėl Savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo ir kito turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo. Ne visose įstaigose atliekama įsipareigojimų inventORIZACIJA.	Neatsižvelgta išskyrus tai, kad nenaudojamas nekilnojamas turtas surašytas į atskirus aprašus Stebėsena tęsiama
6.6.	Asignavimų valdytojai, naudodami Savivaldybės biudžeto asignavimus ir prisiimdami įsipareigojimus, neužtikrino biudžetinės drausmės ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nustatytos asignavimų valdytojų pareigos – biudžeto asignavimus naudoti teisėtai, ekonomiškai ir efektyviai ir rezultatyviai savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Neišspręstas Ustukių mokyklos šildymo kaštų klausimas Stebėsena tęsiama
6.7.	Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo efektyvumas ir skaidrumas neužtikrinamas, dėl to, kad Savivaldybė neturi išsamios ir patikimos informacijos apie Savivaldybei nuosavybės teise priklausančius kelius, jų būklę ir pokyčius, vangiai vyksta šių kelių inventORIZACIJA ir teisinis registravimas, nesukurta vietinės reikšmės kelių būklės stebėsenos (monitoringo) sistema, nenustatomas ir neanalizuojamas realus šių kelių ir gatvių priežiūros ir plėtros finansavimas bei lėšų poreikis. Administracija įsipareigojo iki 2017-12-31 organizuoti Kelių būklės stebėsenos aprašo sukūrimo viešąjį pirkimą.	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama
6.8.	Nei darbų pirkimo dokumentuose, nei su rangovu sudarytose sutartyse nedetalizuota kelių priežiūros darbų apimtis pagal seniūnijas.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
6.9.	Spręsti Pasvalio kultūros centro optimizavimo klausimą <i>Įgyvendinimo terminas nuo 2015 m. iki 2022 m.</i>	Optimizavimas vyksta Stebėsena tęsiama
6.10	Suformuoti, įregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrę, sudaryti panaudos sutartį, įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir apskaityti įstaigos apskaitos registruose valstybinės žemės sklypą, esantį adresu Lėvens g., Pasvalyje.	Vyksta žemės sklypo formavimo procedūros Stebėsena tęsiama
7.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo audito ataskaita 2017-07-14 Nr. A-9	
7.1.	Patvirtinti Savivaldybės biudžeto rengimo tvarką.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Parengta tvarka neišsami Stebėsena tęsiama
7.2.	Įvertinti, ar Savivaldybės įstaigose, kuriose yra neužimtų etatų, pagrįstai nustatytas maksimalus leistinas etatų (pareigybių) skaičius, išsiaiškinti jų neužėmimo priežastis ir imtis priemonių joms pašalinti.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i> Stebėsena tęsiama
7.3.	Patvirtinti duomenų pateikimo VMI tvarką apie apleistus, neprižiūrimus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus.	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama
7.4.	Savivaldybės administracija neužtikrino priedų ir priemonių mokėjimo teisėtumo, dėl to Savivaldybės biudžetui padaryta 3,2 tūkst. Eur žala.	Neatsižvelgta Žala neatlyginta

7.5.	Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo racionalumo ir efektyvumo, nedelsiant spręsti Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriaus, Daujėnų pagrindinės mokyklos šildymo optimizavimo klausimą.	Neįgyvendinta Stebėseną tęsiama
7.6.	Parengti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių techninės inventorizacijos ir teisinio įregistravimo priemonių planą numatant lėšų šaltinius	Iš dalies atsižvelgta Planas neparengtas kelių ir gatvių inventorizacija vyksta Stebėseną tęsiama
7.7.	Parengti Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių žemės sklypų įregistruoti Nekilnojamojo turto registre planą numatant lėšų šaltinius.	Iš dalies atsižvelgta Planas neparengtas, bet kapinių teritorijų įteisinimo darbai vyksta Stebėseną tęsiama
7.8.	Spręsti klausimą dėl nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo.	Iš dalies atsižvelgta Stebėseną tęsiama
7.9.	Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, užtikrinančias, kad visi Savivaldybės VSS apskaitą tvarkytų tik vieninga apskaitos programa, apskaitos duomenis į finansinių ataskaitų rinkinius perkeltų automatiškai būdu.	Iš dalies atsižvelgta Neperkeliami duomenys tik į Pinigų srautų ataskaitą Dėl automatiškai būdu teikiamų duomenų į VSAKIS – neįgyvendinta
7.10.	Ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos programą, kad būtų galima automatiškai būdu teikti duomenis į VSAKIS.	Stebėseną tęsiama
7.11.	Numatyti priemonės veiklos plano uždavinių įgyvendinimui, tikslų pasiekimui, kriterijus rezultatų įvertinimui. Užtikrinti Savivaldybės strateginių planų įgyvendinimo stebėseną. Nustatyti asignavimų valdytojų atsiskaitymo už metinių strateginių tikslų pasiekimo rezultatus formą.	Iš dalies atsižvelgta Stebėseną tęsiama
7.12.	Siekiant, kad į KFAR patektų tik teisingi duomenys, nustatyti vieningą apskaitos politiką visiems konsoliduojamiems subjektams.	Atsižvelgta Administracijos direktoriaus 2019-08-12 įsakymu Nr. DV-443 patvirtinta VSS grupės apskaitos politika
7.13.	UAB „Pasvalio autobusų parkas“, UAB „Pasvalio butų ūkis“ ir UAB Pasvalio knygos“ įstatuose nustatytas pagrindinis veiklos tikslas – pelno siekimas. Nors UAB „Pasvalio autobusų parkas“ ir UAB „Pasvalio butų ūkis“ įsteigtos viešųjų paslaugų teikimui ir jų pagrindinis veiklos tikslas turi būti viešųjų paslaugų teikimas, o ne pelno siekimas. Patikslinti Savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių įstatus.	Iš dalies atsižvelgta UAB „Pasvalio autobusų parkas“ ir UAB „Pasvalio vandenys“ įstatai patikslinti Savivaldybės tarybos 2019-08-21 sprendimais Nr. T1-158 ir T1-159. UAB „Pasvalio butų ūkis“ įstatas nepakeisti Stebėseną tęsiama
7.14.	Savivaldybės kontroliuojamų įmonių tinklalapiuose viešinama tik dalis informacijos apie jų veiklą, o UAB „Pasvalio knygos“ ir UAB „Pasvalio autobusų parkas“ interneto tinklalapių net neturi, nesivadovaujama įstatymų nuostatomis.	Iš dalies atsižvelgta Tinklalapiuose viešinama tik dalis privalomos viešinti informacijos apie jų veiklą. UAB „Pasvalio knygos“ tinklalapio neturi. Stebėseną tęsiama
7.15.	Suformuoti žemės sklypą po Pajiešmenų mokyklos pastatais, sudaryti panaudos sutartį, įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka ir apskaityti.	Iš dalies atsižvelgta Suformuotas žemės sklypas ir suderinta su NŽT Stebėseną tęsiama

7.16.	Savivaldybės administracijoje kompensuojant darbuotojui už darbą poilsio dieną nesivadovauta darbo kodekso 144 straipsnio 5 dalimi, kuri nustato, kad darbuotojo prašymu darbo poilsio ar švenčių dienomis laikas gali būti kompensuojamas pridedant prie kasmetinių atostogų laiko.	Vertinsime audito metu Stebėseną tęsiama
7.17.	Atleidžiant valstybės tarnautojus šalių susitarimu Savivaldybės administracijos direktorius išeitines kompensacijas skyrė nesivadovaudamas VTĮ 41 str. 2 d., neteisėtai priskaičiuota 5571,30 Eur išeitinių kompensacijų ir sumokėta 1727,10 Eur valstybinio socialinio draudimo įmokų. Savivaldybės biudžetui padaryta 7298,40 Eur žala.	Neatsižvelgta Žala neatlyginta

8.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS SMULKAUS VERSLO RĖMIMO PROGRAMA	
	Veiklos audito išankstinio tyrimo ataskaita 2018- 12-18 Nr. A-8	
8.1.	Atsižvelgiant į „Versli Lietuva“ atliktą tyrimą šalies mastu ir pateiktas rekomendacijas, siūlome Smulkaus verslo rėmimo (toliau- SVR) komisijai įvertinti:	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama
8.2.	ar SVR programoje numatytos paramos priemonės atitinka verslo subjektų poreikius	
8.3.	ar verslo subjektai, pradedantys verslą ar individualią veiklą, tinkamai informuojami apie galimybę gauti paramą	
8.4.	ar suprantama ir aiški SVR programos paramos skyrimo tvarka	
8.5.	ar tinkamai valdomos SVR programos lėšos	
8.6.	kokią įtaką SVR programos parama turėjo verslumo augimui Savivaldybėje	
9.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA 2017 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo audito ataskaita 2018-07-14 Nr. A-9	
9.1.	Ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos programą, kad duomenys į finansinių ataskaitų rinkinius ir VSAKIS būtų perkeltami automatinio būdu	Iš dalies atsižvelgta Administracija informavo, kad kreipėsi į UAB „Eksitonas“, kad būtų galima automatinio būdu teikti duomenis į VSAKIS. Šiuo metu pradėti derinti duomenys. Stebėsena tęsiama
9.2.	Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo racionalumo ir efektyvumo, nedelsiant spręsti mokyklų šildymo optimizavimo klausimą	Neįgyvendinta Ustukių iki 2018-10-15 Daujėnų iki 2019-10-01 Stebėsena tęsiama
9.3.	Nustatyti viešosios paslaugos – keleivių vežimo paslaugos teikimo, priežiūros ir kontrolės tvarką.	Iš dalies atsižvelgta Tvarka nustatyta, bet jos veikimo kontrolę vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
9.4.	Spręsti klausimą dėl neteisėtai išmokėtų nuostolių kompensacijų sumų išieškojimo	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama

9.5.	Parengti Pasvalio rajono melioracijos sistemų naudotojų asociacijų vykdomų melioracijos rekonstrukcijos projektų dalinio finansavimo Savivaldybės biudžeto lėšomis tvarką	Neįgyvendinta <i>Šiuo metu nebeaktuali</i>
9.6.	Inicijuoti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą administravimo kainos patvirtinimą. Patikslinti sutartį su PRATC, nurodant paslaugos kainą	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama
9.7.	Siekiant, kad į KFAR patektų tik teisingi duomenys, parengti priemonių planus ir numatyti lėšų šaltinius: kapinių ir vietinės reikšmės kelių ir gatvių techninės inventurizacijos/kadastrinių matavimų atlikimui, valstybinės žemės po jais įteisinimui ir įregistravimui NTR	Iš dalies atsižvelgta Planas neparengtas, bet kapinių ir kelių įteisinimo darbai vyksta Stebėsena tęsiama
9.8.	Spręsti klausimą dėl nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo	Iš dalies atsižvelgta Nurodyta visoms įstaigoms sudaryti atskirus nenaudojamo turto aprašus, tačiau apibendrintos informacijos apie nenaudojamą turtą Savivaldybės administracija neturi. Renka duomenis tik apie nenaudojamus pastatus. Stebėsena tęsiama
9.9.	Įpareigoti Savivaldybės kontroliuojamas įmones sukurti teisės aktų reikalavimus atitinkančias internetines svetaines ir viešinti informaciją apie veiklą	Iš dalies atsižvelgta Tinklalapiuose viešinama tik dalis privalomos viešinti informacijos apie jų veiklą UAB „Pasvalio knygos“ tinklapio neturi. Stebėsena tęsiama
10.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA Dėl nuostolingų maršrutų 2018 m. birželio 22 d. raštas Nr. KS-59	
10.1.	Savivaldybės tarybos 2009 m. patvirtintas visuomenei būtinų autobusų maršrutų sąrašas nekeistas nuo 2009 metų, nenurodomas reisų skaičius ir/ar išvykimo laikai, išvykimo dienos, reiso ilgis, nėra patvirtinto visuomenei būtinų autobusų maršrutų sąrašo, galiojančio mokinių atostogų metu. Pagal vežėjo pateiktus dokumentus, vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensuoti nuostoliai už 21 maršrutus, kurių nėra Savivaldybės tarybos patvirtintame sąraše, t. y. Savivaldybės taryba nepritarė už šiuos maršrutus kompensuoti patirtų nuostolių. Per 2017 metus maršrutų, kurių kompensuoti neįsipareigojo Taryba, kompensuota apie 131 tūkst. Eur.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
10.2.	Administracija tiesiogiai sudarė sutartį su UAB „Pasvalio autobusų parkas“, pagal kurias kompensuoja vežėjui patirtus nuostolius, susidarančius dėl būtinų keleivinio kelių transporto paslaugų visuomenei teikimo vežėjui komerciškai nenaudingomis sąlygomis, nesivadovauta Kelių transporto kodekso 17 ¹ straipsnio 2 d. 1 p., kad savivaldybės vežėjus teikti viešąsias paslaugas pagal viešųjų paslaugų įsipareigojimus parenka konkurso būdu vadovaudamasi Reglamento (EB) 5 straipsniu.	Neįgyvendinta Stebėsena tęsiama
10.3.	Vežėjas nesilaikė sutarties sąlygų, dokumentus apie apskaičiuotas nuostolių kompensavimo sumas teikė pavėluotai. Patikrinę 2017 metais vežėjo pateiktus nuostolių apskaičiavimo dokumentus nustatėme, kad 5 mėnesių (kovo, gegužės, rugsėjo, spalio ir lapkričio mėn.) dokumentuose pateikti klaidingi apskaičiavimai.	Neįgyvendinta Neteisingai apskaičiuotos nuostolių sumos neperskaičiuotos Stebėsena tęsiama
11.	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA	

Dėl vidaus kontrolės trūkumų 2018 m. lapkričio 6 d. raštas Nr. KS-77		
11.1.	Administracijos direktorius patvirtinta biudžeto projekto rengimo tvarka abstrakti. Rengti Savivaldybės biudžeto projektą ir teikti svarstyti Savivaldybės tarybos komitetams ir Savivaldybės tarybai pavesta vienam darbuotojui – Finansų skyriaus vedėjai. Nenumatytos vidaus kontrolės procedūros skaidriam ir aiškiam biudžeto rengimo procesui užtikrinti. Patikslinti biudžeto projekto rengimo tvarką.	Iš dalies atsižvelgta Tvarka patikslinta Tarybos sprendimu 2019-06-26 Nr. T1-140. Bus vertinama atliekant 2020 m. biudžeto sudarymo procesą. Stebėsena tęsiama
11.2.	Mokesčio už vaikų išlaikymą Pasvalio rajono ugdymo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas tvarkos aprašas tikslintinas dėl nenumatytų lengvatų tėvams pagal DK 138 str. 3d. (mamadieniai).	Atsižvelgta Tarybos sprendimu 2019-06-26 Nr. T1-121 pakeistas aprašas
11.3.	Ne visiems įstatyme nustatytiems Savivaldybėje priimamiems teisės aktų projektams atliekamas antikorupcinis vertinimas, galimi susijusių šalių, korupcijos ir apgaulės rizikos veiksniai. Atkreipiamė dėmesį, kad kai kurie skyrių vedėjai, kurie turi antikorupcinio aspektu vertinti parengtus teisės aktų projektus, nėra deklaruavę viešųjų ir privačių interesų teisės aktų nustatyta tvarka.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
11.4.	Pateikta daug pastebėjimų dėl Savivaldybės strateginio plėtros plano, Savivaldybės 2018-2020 metų veiklos plano nesuderintų nuostatų, programų aprašymų, vertinimo kriterijų.	Iš dalies atsižvelgta Stebėsena tęsiama
11.5.	Savivaldybės administracijoje nepaskirtas IT duomenų valdymo įgaliotinis.	Atsižvelgta Savivaldybės IS duomenų saugos nuostatai patvirtinti Administracijos direktoriaus 2019-08-13 įsakymu Nr. DV-449, IT duomenų įgaliotiniai paskirti Administracijos direktoriaus 2020-01-17 įsakymu Nr. DV-107
12.	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINĖMS ĮSTAIGOMS IR SENIŪNIJOMS Dėl vidaus kontrolės trūkumų 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-81 Pasvalio rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnyba 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-82 Pasvalio sporto mokykla 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-83 Pasvalio specialioji mokykla 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-84 Pasvalio muzikos mokykla 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-85 Pasvalio paslaugų centras, 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-86 Grūžių vaikų globos namai 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-87 Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“. 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-88 Narteikių mokykla-darželis „Linelis“ 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-89 Pasvalio lopšelis-darželis „Liepaitė“ 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-90 Pasvalio kultūros centras 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-91 Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2018 m. lapkričio 20 d. Nr. KS-92 Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-93 Daujėnų pagrindinė mokykla 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-94 Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-95 Pajiešmenų pagrindinė mokykla 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-96 Pumpėnų gimnazija 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-97 Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-98 Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-99 Pasvalio Petro Vileišio Gimnazija 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-100 Pasvalio Svalios progimnazija 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-101 Vaškų gimnazija 2018 m. lapkričio 26 d. Nr. KS-102 Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-103 Daujėnų seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-104 Joniškėlio miesto seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-105 Krinčino seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-106 Namišių seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-107 Pasvalio apylinkių seniūnija	

	2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-108 Pasvalio miesto seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-109 Saločių seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-110 Vaškų seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-111 Pumpėnų seniūnija 2018 m. lapkričio 29 d. Nr. KS-112 Pušaloto seniūnija	
12.1.	Joniškėlio, Pumpėnų gimnazijose, Daujėnų ir Pajiešmenių pagrindinėse mokyklose, Pasvalio priešgaisrinėje tarnyboje, Visuomenės sveikatos biure, Kultūros centre, Pasvalio lopšelyje-darželyje „Liepaitė“, Pasvalio muzikos mokykloje, Pasvalio sporto mokykloje ir Darželyje-mokykloje „Linelis“, Pasvalio miesto, Pasvalio apylinkių, Joniškėlio miesto, Joniškėlio apylinkių, Krinčino, Daujėnų, Namišių, Pušaloto, Saločių ir Vaškų seniūnijose neįdiegtos kontrolės priemonės, skirtos pranešti apie interesų konfliktą.	Vertinsime audito metu Įstaigos informavo, kad priemonės numatytos. Jų tinkamumą vertinsime auditų metu Stebėsena tęsiama
12.2.	Joniškėlio gimnazijoje, Pasvalio Svalios progimnazijoje ir Lėvens pagrindinėje mokykloje, Pasvalio priešgaisrinėje tarnyboje, Pasvalio lopšelyje-darželyje „Liepaitė“, Pasvalio muzikos mokykloje, Pasvalio sporto mokykloje ir Pasvalio specialiojoje mokykloje, Pasvalio miesto, Pasvalio apylinkių, Joniškėlio miesto, Joniškėlio apylinkių, Krinčino, Pumpėnų ir Vaškų seniūnijose nepakankamas dėmesys skiriamas darbuotojų švietimui antikorupcijos tema.	Vertinsime audito metu Įstaigos raštu informavo, kad numatė priemones darbuotojų švietimui antikorupcijos tema. Stebėsena tęsiama
12.3.	Joniškėlio, Pumpėnų gimnazijose, Daujėnų ir Pajiešmenių pagrindinėse mokyklose, Kultūros centre ir Muziejuje nepatvirtinta apgaulės ir antikorupcijos strategija.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
12.4.	Pasvalio paslaugų centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems, Pasvalio kultūros centras, Pasvalio lopšelių–darželių „Žilvitis“ ir „Eglutė“, darželio-mokyklos „Linelis“, Sporto mokyklos ir Pasvalio specialiosios mokyklos nėra pakankamai gerai įsisavinę naudojamą buhalterinės apskaitos programą ir nesusipažinę su jos funkcinėmis galimybėmis.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama
12.5.	Nepakankamos vidaus kontrolės priemonės pirkimų srityje. Pasvalio priešgaisrinėje tarnyboje, Sporto mokykloje ir Pasvalio specialiojoje mokykloje nenumatytos vidaus kontrolės procedūros pirkimų iniciavimo srityje: pirkimo iniciatorius kiekvieno pirkimo procedūroms atlikti nepildo paraiškų, kurias turėtų suderinti su įstaigos finansininku ir pateikti vadovui tvirtinti. Darželyje-mokykloje „Linelis“, Pasvalio sporto mokykloje, Pasvalio specialiojoje mokykloje, Vileišio gimnazijoje, Lėvens ir Daujėnų pagrindinėse mokyklose, Pasvalio švietimo pagalbos tarnyboje, Pasvalio krašto muziejuje, Pasvalio miesto, Pasvalio apylinkių, Joniškėlio miesto, Joniškėlio apylinkių, Pumpėnų ir Vaškų seniūnijose nenustatyta prekių, paslaugų ir darbų pirkimo sutarčių ir sąskaitų bei paslaugų ir darbų atlikimo aktų pasirašymo tvarka, o Muzikos mokykloje ši tvarka rengiama.	Vertinsime audito metu Stebėsena tęsiama

Pastabos:

Kiekvienai audituotai įstaigai pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų įgyvendinimo stebėsena vykdoma atskirai.

Detalią informaciją apie Kontrolės ir audito tarnybos pateiktus pastebėjimus ir rekomendacijas kiekvienam audituotam subjektui galite rasti tų subjektų finansinio audito ataskaitose ir išvados, kurios paskelbtos internetinėje svetainėje www.pasvalys.lt